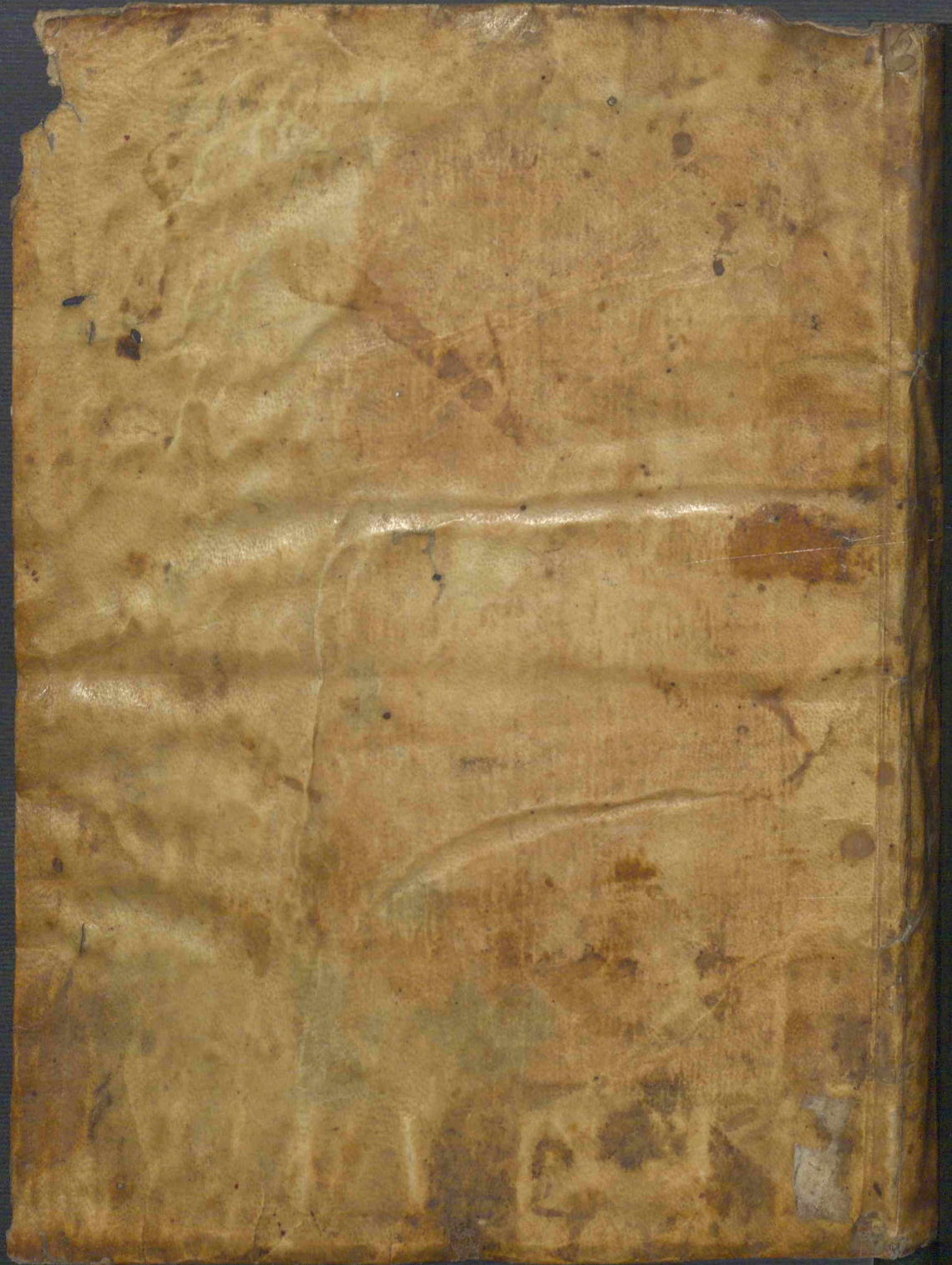

B

446-

447.

KAUFMANN
DÁVID
KÖNYVTÁRA

B. 446-7.

זמן

*No aucune diligencen conpar
fi. payel' No. de Maria Loris impit de ad. R. P.*

הזעיר אכרהם בן לאדוני אבי ריון שלמה עקרה זלהה אחר
 אשר העור האלהי קייעני וזכני להדפיק ספר מהררי גברים
 דאיתי ונתון א לכי להדפיק ביאור קצת מאמרי רזל ממדרשתלים מהפלוסוף הא'
 במהר ידעיה הפכני זל המכונה בדרס' בעל בחינת עולם אשר הוא
 משוכח ומפוח כפי כל יודעיו ומכיריו במתק דברו ונוע אמריו וכל
 כונותיו במאמרי רזל ופסטיו במקראו כלם ממתקי ומחמד'
 ונקשר אמיץ נקשרים כלם נכוחים למבין ולישרים
 וכפיישרים נקרא שמו לשון הזהב ולכן יקרא
 עם הקפר היה לשון הזהב אשר
 לכל בעל חך יערב ומרוב
 קצת נועם אמריו

תמיד יאמר

הבכה

ונסוף

גם

הוא פירוש קצת מזמורים ממוהר"ט זלהה והם זיק רבש אמרי נפש
 ואם הם מעט הכמות הם רבי האכותי ותוכחה א'
 מהר משה ג' עורא זל : ואשאל העור
 מהעור האמתית יתברך אשר

כירי מחקרי ארץ

עורי מעם ה'

ענש שמי

וארץ :

חא"י"ת"א ח"ס

ע"פ ח"י ח"י ח"י

וה שאמר כי שמש ומגן ה' אלהים חוקיה בה חיילי אחר אשריכם הצדיקים
 אשריכם הנביאים שהם מדמים הצרה ליוצרה והנטיעה לנטועה בד' או
 כי שמש ומגן ה' אלהים ואומר והנה כבוד אלהי ישראל בא מדרך הקדים וקול
 כקול מים רבים והארץ האירה מכבודו אלא אין משמיעין לאוזן אלא מה שהיא
 יכולה לשמוע ואין מראין לעין אלא מה שהיא יכולה לראות וזו להעיד על הדעת
 האמתית בהרחקת התארום ושהנביאים כשהתירו הדיבור בהן במליצות
 וישלחו יד לתאר השם בתארים מור' זה על עליו מדרגתן מולתן כשהותר להם מה
 שאינו ראוי שיות' לולתן מהחכמי' כמו שיתחילו מגדולי המדיב' לפעול מה שנאסר'
 עשייתו לכלל המדינה שורה על גדלן מולתן וקורבתן אל המלכות זהו אמרם
 אשריכם הצדיקים והנביאים שמדמין הצורה ליוצרה כלומר הנכרא לכוראו כי
 התארים בלם פעולות כבראות ואופני ההכחגה מחודשים על דרך שקראו האל
 בזה הפסוק שמש ומגן וירצה שהוא בחמלתו ההשגחית ויעיל אל השלם המושגח
 בתעלות כלן והוא היות שמש המעמיד היותו במה שיושב להם מתועלותיו וכן
 רב האור והזהר שהתועלות וההצלחה נמשכות אליו וזלת מה שיקנה לשלם
 מהתועלות ישקד עליו יותר להצילו מהרעת המתחדשות והוא היותו מגן אשר בו
 יתמגן הגבור מן החצים וגם הקראו שמש לכד כולל שני העימותים כי התועלות
 אשר יעשה השמש בשמירת החי הוא העמדתו ודחיית הפסד הזמן שאפשר לו זה
 ולכן נקרא שמו שמש גדקה ומרפא בכנפיה אם גדקה במה שעמיד וישאור ואם
 מרפא במה שידחה מהעולות המפקדות וראה לומר שהם מדמים הצור ליוצרה
 ולא אמר שהם מדמים היוצר למצר שלא יחשוב מזה היות האל דומה לכרואין
 בדבר נוסף העצמות אשר הוא בה אלוה על שהיו התארים מקדים נוספים עליו
 אבל ההתר אשר התירו הוא בוכרם אלו השלמויות הככראים הכודעים במקום
 שלמותו העולם לגמרי שאין אפשר וכרונותם היותם באמרום בתכלית שתוף השם
 ואחר ביאר הסכה בעצמות זה ושהוא לקרב כדעת האנושי קצת ממה שאפשר
 שיושב מהאל ובדרך אשר אפשר שידבר בה והוא אמרו שאין משמיעין לאוזן אלא

פירוש תלים לברש"מזמור א

מה שכחה לשמוע ולא לשאר החושים כי כל אחד מהם אמר ישיג מוטגו המיוחד
 או המשותף אלא שיהיה אפשרות להשיג ממשכל מפני שאינו בטבעו מכל נד וכן
 השגת האל ביחסו ועצמו מנוע משכל הטבע האמשי לגמרי אבל מה שאפשר
 לשכל מזה אמנם הוא לדעת נמצא ושהוא מנהיג כל הנבראי ושהוא השלם באמת
 וגם דבר מזה אי אפשר שידובר וילמד במליצות המחוייבו כמו שיתבאר במקומו
 אבל אי אפשר עזיכת הדבורים המחוייבים ביה הענין עזיבה גמורה מפני צורך
 עשייתן אלל ההמון כדי לקרב כלבותם שהוא נמצא ושהוא בעל השלמות הגמור
 והמנהיג לכל ובתורתו יהגה אברהם לא היה לו אב שלמדו תורה
 אמר רבי שמואל בר נחמני מהיכן למד תנא רשב"י מלמד שזימן לו הקב"ה שתי
 כליותיו כשני רבנים והיו כובעות ומלמדות אותו חכמה כל הלילה הה"ד אחר את
 ה' אשר יעצמי חף לילות יקרונני כליותי והתורה לא הית' נמצא ומנוחה בזמן אברהם
 שזיכנו אבותיו למדו תורה ואם יהיו בתכלית השלמות אבל דנו שיקודות התורה
 אשר האמות מציאות האל ויחודו והשגתו בשפלים ועיניו וגמלו אותם היו נעד רס
 בזמן ההוא כמו שנודע מהמשכס אחר עבודת הכוכבים וקושכין אות' לבדם לזהות
 לא שערו במציאו התחל' שבלי כלל והתחיל האב השלם לשער במציאו זאת התחל'
 והיות הכוכבים עליה וישתדל לאמת זה הדעת ולפרסמו ולחלוק הטענות על
 המבחיטין אותו מחכמי דורו ואביו ומלכו כמו שסופר והנה התחייב השלם ההוא
 בעמידתו מעצמו על זה העיון הנכבד ומכלי היו זה קודמת הבנה וכבודת חוקה
 מתחלת היצירה וזלת העור האלהי אשר בו תחבר לו עם זה להגיע ההבנה ההיא
 ולהוציאה לפועל על דרך אמרם אלמלא הקב"ה עזרו חין יוכל לו כלומר אל יצד
 ירע אשר הוא סבת כל עוות ושבוש במעשה או במושכל או בהו נביעת כליותיו
 שהיא הכנה מוגית והזמנת האל לאותה נביעה שהיא העור האלהי כמו שיתבאר
 וזה העור האלהי הוצרך אליו כשני פנים להגיע כמו ולעמוד לו במקום מלמד וגם
 לחזקו אותו בעמידה כנגד הטועים אשר התחיל לחלוק עליהם ואלא תמנעהו מזה
 המורד לב על דרך מאמר האל לירמיה נביא לגוים נתתיך ואומרים ומלמדות אותו
 חכמה כלומר שעומד על אמתת המושכלות הראשונות אשר מהם ילקח מופת
 בהאמתת האלהיות ואומרים כל הלילה מפני שהיא העת המיוחד להתבודדות וזה
 שרצהו באומין ג' שמי אברה הכיר את בראו רמוזים בזה על ההכנה הטבעי אשר
 כתיבדה בוללה' העיון ולקח ג' שנים מפני שהוא התחלת הזמן שבו ותחיל הנעד
 להביג ולדבר והפליגו שתכף התחילו בדבור וההכנה היתה הכנתו אשר
 מתחלת היצירה מתחלת לפועל בבקשת האמת שלא עמד רגע מימיו
 בטעניויותיהן ואמונותיהן הכובית ר' אבא אמר אם חפצת בת רה קופה נקר את
 על שמך כגון משנתו של רבי הושעיא וכו' קפדה וכוונא בהן ולמה נקראת
 על שמך לפי שגמיעו בה תדע לך שכן הוא התורה של הקב"ה היא שנאמת רת
 ה' תמויה ומטה עלה למרום ועמד עם מ' יום וכתן כפשו עליה לפי נקראת על שמו

שנאמר

שנאמר זכרו תורת משה עבדי . השפעה האלהי הנשפעה על שכל אדם יהיה שיעור
 השפעה כשיעור הכנת המקבל ולכן יושפע ממנו לפעמים שיעור שלא יספיק כי
 אם להשלי' המקבל שלא יעדיף עד שיוכל לה' שלים בו זולתו ולשוב מספיע ופעמים
 אם לחווק הכנת המקבל או לחווק השתדלותו וסקירתו בעיני יושפע עליו שיעור
 שישלימהו השלמה אמתית שיוכל כעוד להשלים זולתו ולהורות ולהנהיג ואם יהיה
 בעליו אם נביא או חכם שלם יעמידו ספרי נבואה או חכמה ויגלו אמתות לא
 כודעו ויוציאו חדושים לא שערום זולתן והו' אמרם אם חפצת בתורה כלומר ברוב
 ההתמדה עם טוב ההכנה קופה נקראת על שמך וזכרו משל משה הכתות רוצה
 לומר בת גדולי החכמים כר' הושעיה זכר קפרא וכת גדולי הנביאים כזנות האל
 תורתו על יד ארון הנביאים אשר קבל מהשפע יותר ממה שאפשר שיקבל ממנו
 שכל אדם והוא עלותו למרום ושבתו עם מ' יום וכל זה כאורך השתדלות והתמדת
 ההשגה והוא נתינת נפשו עליה כמו שבארנו בספרו וכל אשר יעשה יגלה שהכל
 צריכין לעצת בנין ר' אלעזר בן ערך שהיה יועץ עצות ומתקיימות ומגליחות אמרו
 לו נביא אתה אמר להם לא נביא אנכי ולא בן נביא אנכי אלא כך אבי מקבל
 מרבתי כל עצה שהיא לשם שמים קופה להתקיים אמר ר' מבקיא נקרא מלא הוא
 ועצתו היא תקום עצה שיש בה דבר היא תקום ידוע שהעול והחמס
 הם כמות רוב ההפקדות ההוות בקבוצי בני האדם וכבר ידעת אמרם זל קיסטא
 קאי וסקרא לא קאי וזה אמת מבכים לעכע המציאות כי מפני כי האמת רודף
 תמיד הנמצא והסקר רודף ההעדד וזה מבואר במאמרי וכן ימשך העיני בפעולות
 האדם הגולותו במאמרים כי כל עם שתוכח גורה מחיבת או טוללת אשר אז ישגו
 האמת והכוב לכבוד האדם התאר באמת בהיות העיני במצא חזן לפש כמו
 שהניחו העור בתאר השקר בהיות העיני חזן לפש בלתי נמצא בו וכן העיני
 בפעולות כי כל פעל נאות וישר שהוא פעל צדק לפי העת שיעשה לו ולפי הכת
 הנעשה לה הנה החמי' ב' לו וירדפו' המוצאות בטבע רצון בזה החיוב שיתקיים
 הפעל ההוא ושלא יביא כי אם לתעלות וחק ניין ובהפך כשיהיה הפעל
 הוא מעות ומעוול שאז ירדפו' ההעדד ועיני רדף ההעדד אותו והוא סיגורם
 פחדות וזקיים ויביא רעות ובעבור שהשלים באמת הוא אשר לא זקיים על פעל
 כי אם מתוקן ומבכים לכונה תרית ברדיפת היושר והגוי יתחייב שתתקיימה
 ענותו תמיד ושיגליחו בעליהם והקיום וההצלחה הם שני עלינים כי כשיהיה
 הפעל מדרכו שיעמד זמן ארך בלקיחת אשה והדומה לזה הנקרא הצלחת הפעל
 הוא קיים מפני שהצלחתו הוא בהתמידו המציאות כל הזמן הארוך אשר אפשר
 התמדתו וכשיהיה הפעל קצר בלכת אל בית אחד או רכר קצת דברים צריכין או
 לא יתחם אליו קיים כי הוא קל ההקרה מהיר ההפסק אבל תתחם אל ההצלחה
 כלומר שיביא הפעל ההוא לתועלות ולתקיים המכוונים מעשייתו ובכלל שיביע
 ממנו בעליו לתכלית המבוקש ממנו והו' שהיה יועץ עצות מתקיימות ומגליחות כל

פירוש תלים לברדשי מזמור ב

בכואה אבל בשמירת כיוון היושר הגמו והשיי אשר למרתנו התורה כפרטי המצות
 והמוקרים והוא היות העצה לשם שמים ועצת אשר יתחייב לעולם שתקום
 ב על הועל משוחו משל לגבור שהיה במדינה וכשהיו הגויקות באות באותה
 מדינה יראים מאותו גבור וחוזרים ואומרים מה יעשה כאר ונדווג וכהרוג לאותו
 גבור ואחר כך נדווג לאותה מדינה ונגז ומג עתדין לו כן שטים היו הרשונים
 שמתעקפין בעצות על ישראל ולא היו יודעים שיש להם פטרון בשמים אפי אין אנו
 ע שים כן אלא בתחלה אנו מזווגים לפטרון ואחר כך אנו חוזרים על ישראל ההר
 על הועל משוחו בעבור שהיתה אומתנו מיוחדת בהשגחה אלהית לרוכ שלמותה
 והתיחדה בעבודת האל ואמונתה ועזבתה עבודו מהאמצעים יהיה מתחכלות
 האמות מה המשתדלות להחריבה ולהכביעה לכבד שתתקן ממה זאת
 ההשגחה מפני שזולת הלוקה אי אפשר שינצחה בשום כנים לא בחיל ולא בכח
 ואחר הלוקה הנה יגיעו הכרעה ושפלותה תכף בדרך עונש ולפי זה העינין
 כשיהיו האויבים מה אשר אינן בעלי דת כלל ולא מאמינים מזיאות האל בעינין
 כקדומים העכדין הכוכבים הם משתדלים לפרס אמונתם ועבודתן ולהטעימן
 לחכמינו ולמלכינו כדי שיתפתו לאותן העבודות להשיג התועלו אשר הניחם שיוסגו
 מהם כפי מחשבותן ושתעוב לגמרי העבודה האלהית הממננת כעדם וזאת היא
 ההזדווגות לפטרון תחלה והוא אמרם עסק שנתעסק שלמה בדברים כטלים
 הטעוהו כלומר המשכו אחר דמיונות התועלות המושגים באותן העבודות כמו
 שבארתי בעבר הלא תראה מלאכי המדינים מתירין בנת הן להיונות לנשיאי
 ישראל כדי לפתותן עם זה בעבודת ללמיהן כמו שאמרת הקבלה וכן אמר
 שלוחי קנחריב להמון יושבי ירושלם ואל יקית אתכם חזקיה לאמר ה יצילנו מידו
 ההצילו להי העמים אותם יגו הכונה בלה לפרסם ולהטעים להם העדר השגחת
 השם ושאינן שום פעל והנהגה בשפלים כי אם לכבדים אשר קראם אלהי העמים
 ושגש אותם לא הצילו האמו מממשלת קנחריב מפני שכל אותם האלהות המוכימים
 על הצלתו וכן מאמר פרעה מיה אשר אשמע בקולו כמו שבארנוהו בעבר הכל
 הולך אחר זה השם ואולם שאר האויבים מה אשר כללה אותן אמונות מזיאות האל
 ויחזרו בבלי דת ותורה הם התחכמו עלינו בדרך אחרת והוא הטעימם ופרסם
 לנו שהאל הוא הנמוא המזיאות היותר שלם שימצא והוא לרוכ שלמותו אין לו עינין
 והשגחה בשפלים כלל והצילו לטיעין על אמונת התורה השגחה בראי תיהן
 וטענותיהן אשר הכיח להם עינים וזאת היא כת מלכי היונים והפילוסופי אשר
 עמדו להכביענו בכית שכי בזה המין מההתחלה אשר משכו בה לב ההמוני ופתום
 לפר קמעליהם על התורה עד שהתחייב בזה שינצחם ואמנם שאר האויבים
 מה בעלי הדתות אשר האמו מזיאות האל והיונות משגיח כפרטי האדם בגמול
 ועונש התחכמו עלינו בדרך שליטת בזמנים העוברים בגלות היא להכריחו על
 עזבת התורה שהיו ההזדווג לפטרון תחלה לשכח מתכונת עבודת האל אשר הוא

מהפאר

ומתבאר בה ובטמורה כמו שתראה החכמים זל זוכרים פעמים רבות פעם אחת
 גורה מלכות שמד על ישראל הכל כדרך שידרשו עלינו הרעה בדרך אלהי בראותך
 קונר יכלתן בזה על דרך מאמר הנביא בקינתו שמעו רעתי שבו כי אתה עשית
 כלום כל הומים הרבים אשר כלחמו כי ולא יכולו ידעו וכחו כי באתה המחומו
 עליהם והמושיעני מידם ביראתי ועבודתי אותך במאמר הפלשתים אלה הם
 האלים האדירים המכים את מזנרים ככל מכה במדבר ומאמר האשה המאכזבת
 כי שמענו את אשר הוביטה את מניס כיוף מפנייהם ולכן עתה בשמעם כי באתני
 הדעה בהקמתך וצוויך בעגם אלהי שבו כי אתה עשית כלומר עתה תתקיים
 הדעה עלי אשר שלא באתני מכה אויב אלא מחכך במאסף והרחיקך אותי והם
 לא ידעו שהתשובה לי אפשרית לעולם לאבמעת כמו להם ומנה אפסרות
 התשובה תשוב לקבלני ולקנוף עליהם שיהיו במובי
 ג' מזמור לדוד בכרחו מפני אבשלום בנו אמר יודן אשר דוד יעקב אבינו
 ברח שנאמר וברח יעקב מרה ארם משה ברח שנאמר ויברח משה
 מפני פרעה ואני בורח כמותך התחיל אומר וזכרתי מספיק מעולם ה' ואתחכם
 וזכרתי מדת הדין שבו הגדת את הראשונים ונתבחתמי האלם מבני ארם והייתר
 מושגח אי אפשר המלטו מקצת הרעות בקצת הפעמים רוצה לומר שאין ממנהג
 והשגחה להיגלו מההפקדים כולן מפני היות בהן קצת הברחיים לטבע החמר
 והוא מוטבע ומובן בקיבולן ואין להתרע מזה על ההגהגה ומה הגר הושב לארון
 הכבי בהתפלגו לארץ צויו משה גורה הוא מלפני ובה הדרך היכוחו רעי אויב
 יאותו במה שמצאו מהרע ומפני זה הענין אמר שלמה מורה האדם במקרה
 והכמה וזאת היא דרך כבושה שיוכל לשפיע בה כל שלם זה שיקרהו מהרעות
 וקראו מדת הדין מפני שהיא ענינה למה הטבעי וינדיק ההשגחה תמיד ויחויק
 בשלמותו וכלהו רנו לכאר ואת הכוונה בזה הפקוק בהיות דוד ענה בכרחו כאלו
 הוא מתנחם שכבר קדמוהו שלמים ממנו שמצאום רעות בלחץ אויבים ורדיפתם
 מהמון ההוא בעצמו שהיא מדת הדין עם היותו המושגחים טכאכסים לכריחת
 משה מפני פרעה וזכרתי יעקב מאתו ששניהם בורחים וזאת הבריחה מהמות
 ושכן אפשר לנשיב ברח ויורף עם היותו מושגח ושלם בי אין לדרקק על חכמת
 ההשגחה איך תעשה ומתי תעשה להבצר תכסיפי ההנהגה מהיודעים האנושיים
 אני שכבתי וישנה מהכבושה הקיוצויה עלי איהו כי יי' קמכני עלידי מלך השמים
 רצה שאנחנו בגלות כשיכה גמורה וסקלות מהאמיתיות והשלמות לטרדתנו
 מהלחצים ועול הגלות ממה שהפלגנו מהמרה הקדם עובדת התרה על שנוכחתנו
 גם היא עם ההצלחות אשר היו במקובות אלינו ואלו וזמן גדול תחדש לנו
 המלכות יתחיל השפעה האלהי להגלות עלינו ויהיה תחלת המופתים המעריש על
 הישועה הוא שוב הכבושה לנו וקיים בחוכבו מיסירים ומלמדים שבוה תחיל
 לגלות מהסכלו העצום אשר קדמו כאיש אשר יעור משנתו וכבר יערכו הכביאום
 על זה

על זה הנה אנכי שולח לכם את אליה הכביאלפני בא יום ה' הגדול והנורא נמשך
 אל דעת חין בן דוד בא אלף כדור שכלו זכאי ואמנם אחר זה הזמן יתחזק
 בנו הגלות האור והתפרסם ההצלחה אשר התחילה להראות וישוב לנו המלכות
 אשר אי אפשר שובו אלף עם טוב השלמות כלן וכל זה בעזר אליה חזק אשר לא
 ימוט ולא יקר עוד מהחזיק בדינו והוא כיה יסמכמי
 למנוח בנינות מזמור לרוד אמר רבי זעירא חדס יש לו בן בית
 פעם ראשונה הוא נכנס אלנו ומושיכו על המטה שניה על
 הכסא שלישית על הכפסל רביעית אומר לו כמה קפסל דחוק עלי כמה פלוגי
 מטריחני אבל הקצה אינו בן כל מה שישראל דוחקים אותו ובאין למקום תפלה
 שמחה היא לפכיו לכך נאמ' כה' להיכו בכל קראינו אליו זה מחוייב מטבע ההשגה
 ונוהג השפע שכל מה שתהי' השק' ד' וההחמד' עליו יהי' המוש' השיעו'יות' ממנו וקש'
 ההכרה שהוא סבת ההתדבקות הגדול כאלו וההקדמה אמותית בשמו והמעט
 מההתרשלות ומש' הרב הוא ההרחה הגמורה מהאל אשר היא קבת שלא שמוע
 האדם בקוראו לחולשת קריאתו אמר לו מהארץ עד לרקיע מהלך תק' שנה
 ועביו של רקיע מהלך תק' שנה ובין כל רקיע ורקיע ואדם נכנס לבית הכנסת
 ועומד אחורי העמוד ללחוש תפלתו והכה מאוזן זש' כה' אל'הינו ככל קוראינו
 כונת המאמר הזה לכאר קלות ההעטרה התוריית וערכותיהוית מהדין שימשכו
 אליה הכתות כלן ושיעזבו עבודת האמצעים ויהי' כי מי שימשך אחר כחו הככבים
 וזולתו ובקשת תועלתו ועשיית זרכיו ולא יפעל דבר אלף עם הכיטו במשפטו
 הככבים אם יצליח בזה הפועל ואז יעשנו או לא ויעזבונו יהיה זה ממה שיקש' על
 האדם מאד מפנים רבים מהם לאורך החקיר' והלמוד הנריכים בודיע' משפטו
 הככבי' על אמתתן ועומק הכמתן והעלמן ממנו לרחקן מהשגתנו וזהו אורך המהלך
 הגדול אשר זכרוהו מהארץ ועד לרקיע ועוד לקוצר חיי האדם מהשיג האמת בזה
 ועוד לרבו הפעולות אשר ישתמש בהם האדם תמיד בחייו ומתו יגיע לחקירת
 תכליותיהן וקודם שישלים החקירה באחד מהם כבר עברו עליו ימים רבים
 ועוד לרוב ההתחלפויות והעדר בהם כמה אשר בין הככבים בזה הענין ועל כן
 יתחלפו המשפטי' לפי התחלף המצבים וינטרך המעיין לשפוט בשקול ואומד גדול
 חיוב כל אחד מן הככבי' לפי מצבו מוולתו ויאחר להכבי' ביניהם ולהעריך חיוביהם
 קצת לקצת ויקשה זה מאד על האדם עד שיקרה לו בו מן הטעו' והוא זכרו המהלך
 הגדול אשר בין רקיע ורקיע אם כן מתי' ישלם לאדם בזה הענין אבל השלם
 העובד אליהם ונמשך אחר האמונות הצודקות כמצאות הא' והשגחתו הוא אשר
 יקל מעליו כל זה הטורח אשר ללא תועל' ויטליך על ה' יהבו ויכון לבבו ויחזק בטחונו
 במשיג' על פרטי פעולותיו ומה שיגיעו מהתועלות ייחסם לכוועל ההשגח' כדרך
 גמול ומה שיגיעו מהרע ייחבהו לה' כדרך עונש ויוכי' בזה תקון במדותיו וכדעותיו
 ויראתו ותכלית זה בלי הפך הקבלה הגמור ועוד מהנמשך אחר חיובי הככבי' היה

רו' לפעמי' סעל מועיל שלא תהכי עליו חכמתו ולא היה אפס הכאתי אבל העובר
לא ינעם מהכניס בעשיית כל פועל בטחונו כאל להשלימו ולהצליחו זהו אות ככל
קראנו אליו קרוב ה' לכל קוראיו יכול אפס' שלא תהא קריאתי באמת תל' לכל
אשר יקראוהו באמת אך טוב לישראל אלהים יכול לכל תל' לברי' ללב' טוב ה'
לקוויני יכול לכל תל' לנפש תדרשנו ה' טובים יכול לכל תל' ולישרים כלבותם
עזרו בזה התחל מדרגו השלמי' בהשגח' כפי התחלק מדרגו שלמותיה וכיארנו עו'
צורך שלמות הלמה שיש צורך לשלמות המעשים בעבודת האל ר'ל שאין עבודתי
האמתית במעשים לבדם כי אחר שאמר קרוב ה' לכל קראנו כבר הובן בזה כל
מו שיקראוהו בדבורו וכמלותיו לבדם מבלי שיהיה לו שום ידיעה וציור אמתו ולכן
ביאר להוציא מהכנת זה שעם היותו קרוב לכל קוראיו הנה הקרובה היותר חוקה
היא לאותם הקוראים אותי באמת שידעו למי יקראו וציורו בו מה שאפס' שיצויר
ואפס' לאדם כי מי שיקרא למי שהוא מדומה אלנו על וולת מה שהוא הנה הוא
חושב ליקרואו לוי וקורא וולתו והיא קריאה כזכת וזה הענין בעצמו רוצה בשלסת
הנשארי' ר'ל בברי' ללב' והפס' הדורשת והישרים בלבבות כלומ' קיי האמונה וזכי
הדעות ידע האמתות בידע המוכנת להשיב את הפיקורא והיא הידיעה המושכל'
המיושרת על אופני הקבלה האמתית עם היותם בלתי מקשרי' בהשלמות נפשותם
בתיקון מעשיהם לכד עם עויבת הלמוד כמו שהתנה והבן מה שיזכרו בהו' :

ד למנצח ה' בנינות נתת שמחה בלבבי אחרו ישראל עי' שעשו מות השפעת
להם שלום בעה' במתן שכרן אלו שנגטונו על תר'ג מות עאל'ו
שתשפיע לנו טובות בעה' לפי כך כשאנו רואין שליטן של א' מה' אנו שמחים היו
בת שמחה כלבי הכונה שאנחנו עם חיוק בטחונו כיושר ההשגחה וקר הגמול
והעני' אין ראוי שדאג למה שג' משפלותנו והצלחת אויבינו הגדול' אחר שאנחנו
מאמינים בשפלותנו שהוא עונש ומרוק על מרינו הקידם ולא נמלט אחר המרוק
אם מהגועלנו ההנלח זמני' א' שיתקייב היותה על כמה כפלים על אותה המוחשת
לנו מפני התחייב הצלחתנו מפעל' בח' עמל' חזק מהטבע והצלחתן מנהה הטבע
לכד וואת היא שמחתנו המחוייב מלק' את ההקש והצלחתן או שולת כל זה נכתח
בגמול הכפשיי אחר המית שהוא ייעוד גמול' שלא תשריך טובתו עם
טובות זה העולם והוא יותר מחוייב השמחה :

ה למנצח על הנחילות כי עמי ואכיון אני אמר דוד לפני הק'ה רכשע בשעה
שש' כי בח' לעמיה לפניך בחפלה ולהוצי' בפי אמרי האוינה וכשעה
שאין כי בח' התבונן מה כלבי בני הג'גי הוא קור'עת שלמותו והפיקו בדרכי הירא
והעבודה בתכלית האפס' לאדם שעה שיש בו בח' לעמוד בחפלה שהוא ראוי ויכול
על הקריאה והשאלה מלפני הש' המחוסף עליו והמצי' בו קורא עתות חקרונתיו
והתשלמותו שעה שאין בו בח' לעמוד והס' הנמיס שהוא ראוי שיגור למה שהודמן
או ראוי שיגנש ואז הוא מבקש מה' על צד התשובה וההודאה שיתבונן מה בלבו'

כלומר שכונתו על הרוב היא טובה ואינו כופל בגנותו לא מכח תאוות טבעי שאין
לנחת המלט מהם לחולשתו ממנו עליוס יהיה עניו ואכזבנותו עם שהוא מכיר
בעת ההיא בחסרונו וגנותו ומתבייש מהאל על כך וא"כ ראוי שירוחם ויסיקבל
פירוש ב' בזה הדעות אשר יכנס בעיון ולמודן השכל האנושי בקורות שני
חלקים מהם דעות שא"ל לאדם בהם למצוא האמת ולהגיע לתכליתן כמו לבאר
מהאל נמצא ושהוא אלוהי גשם ושהוא התחלת כל נמצא ושלליתאר בתארי' ולא
שא מקרי' מכל הדמו' לזה שהוא בכלל יחודו כולו כבר בארנוהו מופת השכל ועמדו
יבו על אמתת הראיות אמתיות אשר אין להם כשכל ומהם דעת שיסאר בהם שכל
האדם במבוכה ושראוי בס' לקמוך על השרשים הנכבואיים מפני שאי אפשר לו
בחכמתו ואנוסותו הוצאת אמתתן בענין בדרום העולם והשגחת האל בפרטים
וענינו אותם והשאריות נפשות העובדים עבודת המעשה לבד ועיאר שידעה דוד
המלך ע"ה בזכרו עניו ואכזבנותו חקרין שכל אדם מהשיב השגה אמתית ושלמה
גם החלק הא' אשר השגתו היא לאדם באפשרות כמו שאמר מעמיד על האמת
כחלק השני שהוא לו כמנע וכאלו הוא מתכלל לפי זה מובל מה שאפשר שיפול בו
ומהשגיאה והטבוט ודעותיו ומוטכליו אם באותן האפשרויות בהשגתו הטבעית
ושוא שקראם שעת כח לעמוד לפניו בתפלה כי התפלה האמתית סיפור שבחי
ה' והכפור היותר אמתי ושלם כשבחי' הוא ציור האמתות בו והאמתת מה שראוי
שיאמן עליו ואם באותן בלתי אפשריות בהשגתו הטבעי והוא שקראן השע' שאין
בו כח לעמוד לפניו בתפלה להמנע הכפת אמתתן מטבעו לגמרי אלא שמחשבתו
בוה לעולם טובה בוה אחר היותר נאות ומקפים לשרשי הנביאים על נד הקבלה
והוא בקשו שיתבונן השם מה בלבו כלומר בנותו הרגויה ובראו בהם תמוד מן
הספק והחכר' כי אתה תכרך דיקה' במוהג טבעולם אדם נותן לחבירו לטרא
זהב ועמדו עליו לקטים וטלוה ממנו היכן היא מחבתו והקבלה אינו כן אלא כי
אתה תכרך דיקן לא עוד אלא שיעשה לו מגן שנאמר כצנה רצון מעטרו' סג
ירצו שההנלחות הכאות מכח הנוהג הטבעי אפשר להשען בהתמדתן וזה שהם
אם שיבאו מכח בחירה ומקרה כדע' הפלוקף או שיבאו מחובבי הפחו' השמוימים
על דעת בעלי המלאכה ההיא ושיבאו מכח הבחירה ההיא אין יכולת לבחירה
לסמון אח"כ מכל העלו' המתחדשו לאכדן ממנו או שיבאו נ"כ מחירות רבו מולתו
מבני אדם אי אפשר לו לעמוד כנגד כלן לניאותו וחולשתו יכולתו כל שפן
שאי אפשר שתקדם לו ידיעת כל אותן העלות קודם באן להקדקן שכלו מעמוד על
מחשבות האכזשים הנקרות ובוה הענין אחר שלמה ע"ה במים הפכים לפניו כן
לכ האדם לאדם ופירושו אגלי שהאדם אי אפשר שישיג מעצמו מחשבת
זולתו השגה אמתית אף על פי שאפשר לו שישיג ממנה ברוכ עיון והקתכלות
קנת רוטם כענין המים אשר יביט האדם ויראה בהן צורת פניו לקפירותן
וקכלן המרשים ואין ספק שצורת פניו המוחשת לו במים איננה צורת
האמתית

פירוש תלים לברדשי מזמור הו

האמתית בעצמו אבל איזה אות נאווה רשם שיתפסט ממנה בפמירימם כפכע
 בלומר כמים המראים כפמים לפנים על זאת התבונה הנזכרת כן הוא מה שורה
 מלב האדם הזור לאדם המאכב בראיות אותי הלב והשגותיו וזה שבן לב האדם
 ומחשבתו עומדת לו כמקום מראה כפיריות לקבל מחשבותיו ולתקנת קבל חלוט
 וכיון כזה המשל עיניו כוהוא שהמים הם קליה השמע לאווה בועל ומה שהו חלקיו
 להדסי ולתמועע לגדור קטן שיפול בהן ילאו ימחה ויפקד מהם חושם הפנים
 או שאר הצורות אשר יקבלו וואינן כזה כמו המראה החזקה אשר מברול או
 מוכובית שהיא קשה מרוכקת החלקים ותתמיד בשמירת רשמי המראי והזרות
 אשר תקבל ועיני לב האדם בקבל מחשבות וולתו רוצה לומר שבפירותיו ובקריות
 המים ולאווה עלה מעטה תחרה מוחן מהקבות הרבות אשר יקרו תמיד יסתה
 מה שחשכ הוא שיחטבהו וולתו ויתחיל להסתכל סהו עוד בריך לחשב מחשב אשר
 לכו העלה המתחדשת וגם אותה תשוב תמחה פתאום לקבה מתחדשת פתאום
 אחרת וזה אם כן תכלית החקרן והליאות בעמידת האדם וגם עם תכלית טוב
 העיון וההסתכלות על אמתת מחשבות אחר ועצותיו ומסתנו תמיד כמו שאמר
 על מחשבות כל האנשים המתגדרו אליו והוא מה שרמזנו מהיות האדם בתכלית
 החלטה משמורת מה שקנהו מההצלחות בנינו כל בחירה מתגדרת עליו כזה
 ואמנם כשיבאו ההצלחות מתוויבים שמימי על דעת בעלי השפט הנה זה יותר
 מכושר שאי אפשר התמדתן והוא להשתנות המוכבים תמיד אשר פיהן יסתנו
 חיוביהן וכבר אמר החכם הכבדים כמו הבער יתן ויגזול אפל ההלחלו המניעת
 לאדם מזד שלמותו לרבות הפפע וההשגה עליו הם אפשר שחוק הפסחין על
 התמדתן ושמירתן כי כמו שלא באו מכח טבעי בן אי אפשר שימנעם ויפקד כח
 טבעי אבל בהזון האלהי הוא אשר יכרך הצדק ויחבשו ההלחלו והוא אשר יעטר הו
 רצון כלומר ההלה ועמידה בכגד כל עלה מפקדת כל עת שיתמיד הצדק בטוב
 תכונתו והרגליו

למנצח על השמימית ואל כחמתך תיקרמי למלך שפעם על בנו וכידו חרב
 הברית ונסבע שהוא מעבירה על בנו על ידי שהבעים אכני אמר
 המלך אם אני מעבירה על צארכי בני איך לו חיי מי יזורם אותי ומלכותי לבטל גורה
 אי אפשר מה עשה המלך הכניס החכם ולברתקה והעבירה על ראשו נמצא לא
 היוק כנו ולא בטל גורתו לכך ואמר ואל בשמתך יתקדמי בכר התבאר שהגדש
 השמימיים הוא אשר גתה לו ההשגה ברצון האל מתלת הבריאה וההגדת
 העולם השכל ככחות שהנבעו בו ועיני זאת ההגדה הוא עשית ההו וההפקד
 ושאר השמימיים כלם ולכן כיאר החכם רבי אברהם בצע זלם האל כשר כן בהשגחתו
 להניל השלם מכני אדם עקנת פגשם מחוויבים מה מערבה העלייה לא יגלמו
 כשמות טבע הכבד וכמול בחווי הכבד כל הפקדונות מה האדם כחזק וורה על
 זה נלחמות עם הפקד האדם ורואין מבל אשחתי ומני וגם שלט על האדם וכל

מיני העדרים אבל אמנם יהיה מתכונת ההשגח להנהיג השלם בתכונת שימרהו
 מהכשל כפגע ההוא עם הגעת הפגוע והוא בזולתו כשיהיה פגע כולל ועם השאר
 הככב על טבעו ושלמות כמווה לטון כונתוה הדרש לבטל גזרה חי אפטר ומצא
 לא הווק כנוולא בטל גזרתוהביא החכם הזכור משל לזה הענין ממקפר חוקים
 שהשמו דנים מרצה אחת בנתיב מוגבל חי אפטר להם הנטיה ממנו ויש טעם אדם
 עור וואחר פקח והנה העור בלי קפק לא ידע להשמר לעמוד במקום המרובה
 וירמקוהו הסוקים והפקח ידע זה וישמר כלכת בדרכים אשר לא הובלה עליהם
 המרובה וגם ישמור העור בהנהגתו וכן הענין כשזה בהצלחת ההשגחה שלמים לא
 כני אדם מהפגעים והשכויים אשר הושמה הזלתן בטבעי הככבי וגם הושם קבולן
 בטבע אישי האד' לחמירותו והנחתן בקבול ההפס וזהו ענין הטבעי אשר זכרה
 שנשבע על החרכ להעביר על בניו בהכעיקו אותו וזכרו בזה שאל דוד לא בחמתך
 כלומרן אני ידע שאף הנלמי מכל מיני הרעות אחר שאני בעל חומר חזק ההכנה
 בקבולן וכן אדע שאף לפגעים מכלי הניעין או מכלי הנות להם מחייב מול אבל
 כשאתה תכב עלי בהנהגתך וטוב רצוך שאנל מקבולן או מקבול היותר חזקים
 ורעים הנה כבר נוסרתי וקבלתי בזה תועלת התוכחת לחווק יראתי מהם ואעפי'
 שלא הגיעוני אבל לא יקרתי בחמה ובכעם אחר שהצלתני מהכשל ומהכזיבהם
 על כן זאת תפלתי שאל בחמתך תיכרני

ז שגיון לרוד ותכונן דריק אין אדם נקרא דריק שא"כ הוא טוב חר' טכיומי
 דריק והוא טוב לכה' לפעמון של זהב ומכישו של מרגלית רשע והוא
 חוטא לאשה כעורה וחוטאת מעלה פולסיק דריק ורע רשע וטוב שמיים שקולין
 כאחד ירדו בדריק שלמות הרעות האמונות וירדו בטוב שלמות המעשים ורדו
 שמיים הכרחיים בהצלחה כמו שכפלו תמיד זכרונו והמשילו שלמות המושכלות
 מפני העדר פרקומו להמון להתלותן במחשבה הנסתרת לפעמון הזהב בלי מביש
 אחר שלא יוליד קול כלל ואין לו פרקום ואם הוא מהמחזב היותר נכבד שימצא
 והמשילו שלמות המעשים מפני פרקומו והגלותן למכיש של מרגלית אשר בתוך
 פעמון הזהב שהמרגלית גב' נכרת ותוליד קול בהבאתה כפעמון וקראו רשע מי
 שהוא מקולקל באמונתו ומוטבלו וחוטא כשיהוק קלקול כמעשיו כאשה הבערה
 כזורתה ותארה ותסיף עוד שמי כבולטה ותוספת שמתחדש בחטמה כמו שקלקול
 האמונה הוא קלקול בנודת האדם ונפשיותו וקלקולו המעשי והכב נוסף על אמתת
 צורתו אשר היא השכל ואחר זכר שהשלמות במושכל ובאמונה מבלי המעשים או
 בחלוף הם במדרגה אחת כלומר במניעת ההכנה לקבל ההצלחה האמתית מפני
 טב שלמות הכרחי בזה שגיון לרוד חר' ינחק כסם שהיה רוד מתפלל שלא יפול
 ביד שאל כך היה מתפלל שלא יפול שאל ביד וכה' הנותן תשועה למלכי זה רוד
 ושאל ואח' הפנה את רוד עבדו מתכונן השלם שיקשה עליו לעל' הבאת טום טק
 לזולתו וגם בהביא בזה תועלת רכות לכפש או לרחות מעצמו חוקין והקבה בזה

מפני

מפני שכל הבאת כוק לולתו הוא פועל רע בכחינת הבחירה וקדור הכחות וכל
 יפועל רעים לו בכפס התעוררות רע שראוי שיפליג השלם הבחירה ממנו תמיד
 וכבר אמרו בדומה לזה וירא יעקב מאד ויזר לו שם יהרוב ושם יהרוב ששניהם
 או רעים בעיניו ולכן התפלל כל שלם בעיניו שלא יביא לצורך היות זולתו לא מפני
 בחרו מהזיק עצמו לכך אבל שלא ינטרף לדחות מעליו ההזיק והפאת כלעדידי וזאת
 כונת הדרש על דוד מדרך החסידו ועוד כונה ב' מתכות משכיל יחכם בנפיקות
 שהוא בעבור התעתרו למלוך היה קשה בעיניו מאד שישלח יד במלך שלא יותר
 כזה וזולתו בעבור שיקום מכה וישלח ידו גב' כו ולכן היה דורש ומפרסם לבעלי
 חזרתו הרחק הפועל הרע והפליגו בגנות מי שיעשהו חלילה לי לשלוח יד באדוני
 במשיחו כי מי שלח ידו במשיח ה' ונקמה כי אם ה' יגפנו או יאמנו יבא ומת או במלחמה
 ירד ונכפה היה מונה לעצמו מקפר התנאות והקבות המוכנו שבהם אפש' שימות
 שאלו לא במרד ולא במעל ממנו כדי שיתחזק כזה במביעתו הריגתו והתקיה
 שיעשה בא' מהקבות האחרונות :

ח למנצח על הגונית מה אדיר שייך בכל הארץ כשבא הקב"ה ליתן תורה
 לישראל אמרו המלאכים מה אנוש כי תוכרנו אמי ה"ב'ה אין התורה
 מתקיימ' בכס שאין בכס לא פרי ולא מית' ולא רביה ולא חלי רוג' כזה הוא בעצמו
 כוונתם באמרם לא נתנה תורה למלאכי השרת וכבר דכרנו עליו בעבר ועינינו
 מפני שהנחניס אין בהן נטיה כלל ממה שקודרו עליהם והואס בטבעם מתחלת
 מציאותן ולכן לא יקיימו ולא יחקרו שום מציאות וכל מה שאפשר להם ממציאות
 נתן להם על השלמות מתחלת הענין ואולם היצרכה התורה אשר היא הוראת
 שמירת הקדור או ההסכה אליו אחר התי' ממנו לבעלי השכל אשר בהם אפש' ש
 לנטות מהקדור ושלא ליתן להם כל שלמות מתחלת ענין' אבל השאר רובים מהם
 כשכלות כל זמנם והם אישי האדם :

יא למנצח לדוד בה' חסיתי וגו' ה' כהיכל קדשו ה' בשמים כסאו וגו' בומן
 שישראל עושים רצונו של מקום ה' כהיכל קדשו וכומן שאין ישראל
 עושים רצונו של מקום ה' בשמי' כסאו אחר רבי אלעזר בן פדת בין שחרב בה' בין
 שלא חרב בה' אין שכינה וזה המתוכן שנאמר ה' כהיכל קדשו שאעפ"י שבשמי' הכין
 כסאו שכינתו במקדש שנאמר והיו עיניו ולבני שם כל הימים וכן הוא אומר ויעני
 מהר קדשו פלה אעפ"י שהוא דר בשמים כקדשתו הוא עומד כראיה לעד כי
 אלו המאמרים חולקים על ענין ההשגחה בזאת האומה בגלות ואחר מרותה הא
 קושר שקולקה ממנו ההשגחה לגמרי ונעוכה להנהיגת הטבע כשאר בני אדם אם
 למקרה אולי יוכי הפככים והוא אמרו בומן שאין עושים רצונו של מקום בשמים
 הכין כסאו והב' יחשוב כי גם בגלות ועת המרי לא השיג אותה הסכל' המוחלט
 ולא עובדת' הגמורה שיתכן להחליט עליה השכחה והעוובה הגמורה גב' קלוק
 ההשגחה לגמרי אבל תשאר מושגחת תמיד וכל מה שיבואה מהרעות הוא על גב

ה' יא למנצח על הגונית מה אדיר שייך בכל הארץ כשבא הקב"ה ליתן תורה לישראל אמרו המלאכים מה אנוש כי תוכרנו אמי ה"ב'ה אין התורה מתקיימ' בכס שאין בכס לא פרי ולא מית' ולא רביה ולא חלי רוג' כזה הוא בעצמו כוונתם באמרם לא נתנה תורה למלאכי השרת וכבר דכרנו עליו בעבר ועינינו מפני שהנחניס אין בהן נטיה כלל ממה שקודרו עליהם והואס בטבעם מתחלת מציאותן ולכן לא יקיימו ולא יחקרו שום מציאות וכל מה שאפשר להם ממציאות נתן להם על השלמות מתחלת הענין ואולם היצרכה התורה אשר היא הוראת שמירת הקדור או ההסכה אליו אחר התי' ממנו לבעלי השכל אשר בהם אפש' ש לנטות מהקדור ושלא ליתן להם כל שלמות מתחלת ענין' אבל השאר רובים מהם כשכלות כל זמנם והם אישי האדם :

פירוש תלים לברדשי מזמור טו ז

עמנו אלה ישמור כללך תמיד כמו שכבר ביארנו בעדר :

טו מזמור לדוד ה' מי יגור באהלך וטה' ואני אהי' לך נאם ה' חומת אש סביב
 ואלכבוד אהיה בתובה סביב מבחוץ כתובה מבפנים אמר דוד אש
 חומת אש מבחוץ וכבוד מבפנים מי יגור באהלך ענין מי יגור באהלך לפי זאת
 הכוונה מי הוזהר והמגיע למדרגה משלמות שיוכל לשכון באהלך להתקרב אלך
 ולהדבק בך וזאת האש מבחוץ והכבוד מבפנים כבר רמזנו בחלק ה' במאמ'
 עמידה ירושלים גפוסה ועלה : ה' מי יגור באהלך וטה' ואני אהיה לך נאם ה' משל
 לערובי שכתב למדין וראה אומרים שמוכרין מיני כותיון וכל דבר אמר מי שיוכל
 לשבוע מאלו אמר לו חכירו מי שיש לו מעות כך אמר דוד לפני הקב"ה ה' מי
 יגור באהלך אמר לו מי שיש לו מנות פרישות הלך תמים ופועל נדק כיוונו להעיר
 על שהצלחה האמתית שהוא הדבקות בשפע האלהי והתיחד עם העליונים אי
 אפשר השגתה עם ההשתמש בגניות החמרי וקיבוץ המונעים והמטורדים שהם
 אשר אמר הנביא שיכדילו בנינו ובין האל אבל תהיה ההגעה לזאת המדרגה
 בכל מה שאפשר מעובדת העולם ומותריו שהיא מנות הפרישיות האמתית
 וענינה שיתפסק האדם מזארי גופו וגם כמותיו מהן מזה התורה ביותר הכרחי
 מהם לגופו והתמדת בריאותו והוא שיקרא אה ההליכה בתמים כלומר בקשת השוני
 והמונע הגמורים בהם ועם זה להפליג העסק בכל פעל חשוב שיקנה ממנו
 התעוררות טוב לנפש וזה שקראן פעולת נדק כי לא בעובדת מעשה הרע תהיה
 השגת המבוקש מכלתי עשיית הטוב גם שניהם לבדם לא יעשלו כוונת התחבר
 עמהן השלמות האמתית בדעות ובאמונות כמו שבארנו תמיד שישו הכרחי לנפשו
 במצוא חפצה וזהו דבור האמת כלב ואז יוכן השלם בעל שלשתן להדבק בשפע
 ולהיות תמיד עם האל והאל עמו והוא הדיור באהל :

ז תפלה לדוד שמעה ה' נדק וגו' משל למלך שבאן שבאין ושכנו כנו והיו
 עבדיו מצייעין את הקרון לנדוק אחריהן אמר המלך אש
 אני ממתין שיגיעו לי הקרון בני אבד מה עשה המלך יטל כרוב אש מכסא כבודו
 ורכב עליו ועשה מלחמה עם המצורים שנאמר וירכב על כרוב מקרבן הביאו
 מגבלי המרכבה ביארו ישראל פשהו בצמרים שפלי ונכניעם בארץ אונייהם
 לא הוכחה הגלגלתן והגלגלתן להפגנת הבכבים כענין שאר מכחישי התורה הנה
 כבר ארך זמן שעבודן הרבה ממה שארך מפני שהגלגלתן לפי הכב לא היתה
 מתחייבת בזמן שהוא ואי אפשר שלא מוזן גדול אחר זה והם בתך זמן האחור
 אובדים בעול עבודת האויבים ופרך קבלתן כמו שגלה מלבם מדעתו זה שנאמר
 הבה נתחכמה לויפי רבה ועל כל פנים היו פלין ברבוי הסתחכותם לכלתן והו'
 אומר אש' אני ממתין עד שיגיעו לי הקרון בני אבד והוצרך לפי זה מסתל ההשגת
 עליונו לברית האבות ובחירת האל כורע להזמן תחבולה אלהית ודרך רצוני ונאל
 ממנהג הטבע לגמרי שבה ימהר הגלגלת העם והגלגלתן והדרך אשר המציאה

ההשגחה

ההשגחה כזה הוא שרצה האל יתברך שמו לעד להביא אחד משלמי האומה
 פמדרגת כבואה יותר עליונה שיתכבד בה האדם עד שיודעוהו האל תמיד דרכי
 ההצלה בשפע כבואי אשר השפע ההוא בלי הפק הוא הכרוב הנלקח מכסא
 הכבוד רומים כזה השכל הנפרד המנבא האכזבים שהוא אח מהדעות הנפרדות
 אשר הם אמתת כסא הכבוד וגלגלי ההכרזה האמתית באלו ואמו שהא נזה לכרוב
 ההוא לגלות לכביא הנכבד כל סודות ההצלה ולתת בו כח אלהי ברצון האל לשנות
 הטבעים השנויין המופלגין אשר אל העשותם מחכמה אלושית אלא מעור הכרוב
 המצוה מהאל והוא עשיית המלחמה עם המצריים והבן כל מה שזכרנו והוא
 מופלא ומי נור מבלעדו אלהינו כטו הוא משבח נורתו והקב"ה נורתו משבח
 אותו רונים שהאדם מפני שהוא בעל חסרון והעלם ידיעה יהיה כל מה שיחסם
 לומר הפעולות רב התפילה תמיד מולתו ממי שיש לו בקיאות באלו הכרוב ממנו
 אס ליתרון שלמות או לפי טעה והוא מפני זה צריך שיתגבל תמיד עליהם לרחות
 מהם מקומות הקפס ולבראות אמתתן ואלום האל מפני שהוא בתכלית השלמות
 הוא אשר יעודו מעשים בעצמן מבלי מפרסם תכלית שלמות מנהיגן וממזיזן והיותן
 על הפנים היותר שלמים שהיה ראוי להם :

יש למנצח מזמור לרוד השמים מקפריס כבוד אל למלך שהיו לו מדינו הרכה
 והיתה כל האל אומרת כך וכך והבן יש למלך כך וכך אכנים טובות
 עבדים ושפחות והיה עם פקח א' אחר להם מנין אחס יודעם ואתם רחוקים ממנו
 אלא שהמדינה שהוא דר בה נאה לומר עשורו ושאחו של מלך שהיא יודעת כבודו
 כך אמר דוד כל הארץ וכל אשר יש בה אינן יכולין לומר שבו של הקב"ה ומי יכול
 לומר השמים מקפריס כבוד אל ואמתו הכל מקליס אותו כסידים קרן לעמו
 הכונה היא שרמזו עליה במקומות רבים ממה שעבר והוא שידיעת הש' שרמזו
 היותר חוקה ונמצא כדראוי הוא במחנה השכלים הנפרדים להעדר מהם
 המהך כלו המכיל ד"ל הגשמות ואחריו הוא רב ההודעה גב במחנה הגופות
 השמימיים וזה מפני שאותו המהך הנמצא להם הוא בתכלית הדקות ושלמות
 ההכנה אכל השפלים והם היסודות והנמוגים מהם כלן נעדרו הבחינה והידועה
 ההיא מלבד האדם אשר חננהו האל השכל ובעבור שאומתו השלמה היא
 מכחר האדם בעת שלמותה יאמר שנתתה בה ידיעת האל בשפלים ולכן
 בעת מדותה והכלותה תפסק הידיעה אצל קרוב גלגל הירח והשמים לכד יקפרי
 אכבוד האל ובעת שזכה לשלמות מדותיה ומושכלה תשוב ותחדש הידיעה
 בשפלים ויהללוהו גם כן מן הארץ לשמש עם אהל בהם רבי אכהו אמר
 הלבוש הוא קרובו שנאמר ממורם שמש עד מבואו מהלל שם ה' רבי חנינא אמר
 שיהושע אמר לשמש שמש בנבען דום אמר ליה שחך ואנא קאים כבר ביארנו
 דוגמתה בתל"ב בתנחומא תנא רבי שמעון בן יוחאי מה נאום הם הצדיקים
 שהיו יודעים לפנות בוראן וידעים היאך מקלם בוראו התחיל מקלם השמים

מקפריס

מפסרים כבוד אל אמרו השמים שמה אתה צריך כלום היה מזמור והולך עד
 שהתחיל לקלם כתורה שנאמר יראת ה' תורה ועומדת לעד אל הק"ה דוד מה
 את בעי אמר לנו שגאות מי יבין שביאתא דעברית קמד ח"ל הא שרית לך והא
 שביק לך גם מזדים חטיך עכדך אלו הודוכות ענין פתוי הכוהא בידיעת קלסו
 ירצו כו התקרב לשפע והתדבק בעיון האלהי בהתמדת בקשת השלמות שהם
 הקלוב האמתי והם שלמות המושכלות העיוניות ושלמות האמונות והמעשים
 אמנם שלמות המושכלות וחקירת הידיעות וקדרי הבריאה הוא שקרואוהו הקלוב
 בשמים והקלוב בריקיע כלומ הכרת חכמת האל והשגתו מבחינות קדרי הבריאה
 ותכונתה כמו שביארנו תמיד ואמנם שלמות המעשים עם קשת האמונות אשר לא
 יקפין המושכל ההקטי בהאמתן כולת ההורא הכבואיית הוא שקרואוהו הקלוב
 בתורה וכן הפלגת המאמר והנחת חלקיו בחכמה שהוא יזכור מעב השמים
 והרקיע אליו בעת הקלוב בהן לא מענה האל אליו גם שקראוהו השמים והרקיע
 ושאלו מה צרכו לא יזכור שיענה אותם כלל כאלו הוא רמוז שהתכלית אשר אליו
 מגמת השלם והוא הדבקות באל לא יקפיקוהו בהמצאתו שלמות העיון האנוסי
 לבד אבל יצטרך עוד הוראת התורה בשני הענינים אשר זכרנו ולכן זכר שהוא
 כשהוא קלם התורה ענהו האל יתברך שמו בעצמו מפני שהוא סבת ההדבק בו
 וההישרה האמתית וכן זכר שהוא ענה אז לקריאת האל ופרט לפיו שאלתו
 שהיא הדבקות מכל גבית מונע לו השפע אם באמונה ואם כמעשים
 בין בדברים אשר יתבאר לו בס הסכלות והשבוש ולא תספיקוהו בחינתו
 להקיר בכוכות והם הודוכות כין בדברים שהוא חושב ומדמה להבין בהם האמת
 והכיון עם היותו בהן כסגורה ושבוש והם השגיו על הכל יבקש העור השלי שיפקח
 עיניו בדרך התורה המקירה כל כלבול כשיוכנו מאמריה ההבנ הראויה המונחת

לחידים והיא תביא להצלחה אשר היא התכלית :
 כא למצא מזמור לדוד ה' בעון ישמח מלך אעירה שחר אנא מעורר שחרא
 ושחרא לא מעורר לי כלומר אני צריך שאעיר הזמן ושאנער משנת
 העללה והטרדות דוחה תמיד מעלי העלות המטריות כי אם אני העבין א הזמן
 אני מוכטח שלא יעורני ושלא יזרמי לבקשת שלמות הכל יכין לי תמיד חרושים
 מכשולים שאם ארצה להתייר בפשי לתת אליהן לב להתגבר ולהתנח לא ישר לי
 מהזמן אפי דגעא מוקצה לדריסה אחרת וזה רצון החכמים אל באמרם אל תאמר
 לבשאפכ אסנה שמה לא תפכה לא ידעתי בפשי שמתמי תניר חוייל לבת מלכים
 שהיתה מלקטת השכולים והיה המלך עובר וקבירה שהיא בת מלך אהבונו ונלה
 זה שיבה עמו בקרויין שלו והיו חברותיה תמהות עליה ואמרות לה ממול הייתה
 מלקטת בשכלים והיום את יושבת בקרויין של מלך אמרה להן כשם שאתם תמהות
 עלי כך אני מתה על עצמי כך ישראל כשהיו משועבדי בטעם ולכנים היו מאןקין
 בעיניהן של מזרים וכסגאלו נעשו חורים וקגנים על כל באי עולם והיו תמהין
 עליהן

עליהן והיו ישראל אומרים להם כשם שאתם תמהין עלינו כך אנו תמהין על עצמנו
 שה' לא ירעתנו נפשי שמתני מרכבות עמי נדיב ענין התמה אשר היו תמהין על
 תחלת הצלחתנו האמות הרואות והשומעות הוא מכואר מזה מה שהיתה אמונת
 מניחו השית כמו שזכרנו תמיד בעדרת מתוכן לגוריו והיו תולין כל הנהגתן בפועל
 בכבדים וכשהחילו לרחות זאת ההצלחה המופלג לזאת האומה השפלה והנכבדת
 אז בארץ אחרת נכבדו ותמהו מפני שלא מנאוה מתחייבת מזה כוכב גם לא
 מגבורתן וחוסר וזה היה תכלית התמה וכש' בראיתו שני הטבעים ואותן הפלאות
 אשר לא קדמה להם דוגמתם לעולם וחמנס ענין התמה אשר היתה האומה
 תמהה על עצמה תמה יותר גדול מתמה האומה הוא באמת דבר ראוי מפני שישראל
 כבר התבאר אלם מניחות האל בקלה מאבותם ושהוא משגיח בהם אבל היו
 רואים העם טועה באמונות אלהי הארץ ומעשיהם עד שהיה מדין ההשגח להוסיף
 להם הכנעה וכויון בדרך עונש השגח והיתה תמיהתן לפיוזה כפולה וכאלו הם
 משיבים לזרים התמהים אתם אין להשגיח בתמיהתכם עלינו מפני שהיא בטעות
 שאת תסכלו הקב המיוחד לנו להצילנו ולהצליחנו כוללת הקמ' כח ככ ואל ידעת'
 הקבה הזאת קרה תמיהתכם אבל אנחנו ראוי שנתמה בסבה שאנו ודעים שלפי
 הקבה היינו יותר ראויין להכנע ולהתכוות וזה בודאי התמה האמתית וגם הם לא
 ידעו שקבת אותה ההצלחה אז בהם שמירת ברית וטבעה לאכותכם
 השלמים ועד על נד שקידת האל יתברך עליהם לעשותן אומה מיוחדת
 לעבדו ולפרסם הכרתו כשפלים מבלי שהשגיח אז לרוע תכונתם אשר הביאם
 אליה רוע ההרגל בהתחברותם לטועים ולכן היה הרצון להוציאם ולספרוין מהן
 בג' מזמור לדוד הרוע לא אחר ה' רועי וזה כי ה' אלהיך בדרך כפל
 מעשי יריך כייבך יכול אפילו יושב בטל תל' ככל מעשה יריך
 אם עשה הרי הוא מתברך ואם לאו אינו מתברך זה המאמר נכבד מאד וכונתו
 חזקה מאד יאמת טבע האפשר בפעולות האדם הבחיריות שאין להם מזכיות
 כשם פנים על שיגיע הענין ולא על שלא יגיע עד שיהיו כל העממים הברחניים זה
 כבר ביארהו ארסטו בקיים האפשר עד שיהי לחרינות ולהשתדלות מכא ותועלת
 בהשלמת הפעולין וכן לעולה מכא במניעת הגעתן על התואר הנרצוה שאם היה
 כל הדברים הכרחיים היתה השתדלות המשכיל טוב עזבו לבטלה כי עכפ יגיע
 התכלי המכוסה גם עם המכוסה והעזלה הגעתו הכרחית או הוא נמנע שיגיע
 השתדלות אם הגעתו נמנעת וכטלו המחשבות והתכוות אשר לקנת האנשי על
 קנת השכל המעשי וזהו אמרם בכאן אם עשה מתברך ואם לאו אין מתברך עד
 שלא יחזיק אלם כי אחר שפעולות האל בהצלחותיו וקניניו אינם תחת הבחירה
 לגמרי אחר שיכנס בהם פעל ההשגחה המבדכת שפסק בזה טבע האפשרות
 כי ההשגחה לא יחשב שתביא תועלות האדם בולת השתדלו והתמנעו על
 השגתן אבל ענין הכרחה הוא העור האלהי בפקחת עיניו על המקומות לאשר

מהם יעמוד על השגת מכשנו מכלי שתקלק הידיעה ההשגחית כזה טבע האפשר
זה כבר זכרו הר' זל כי האל ידע הקצת אשר יצא אל הפועל משני קצוות האפשר
קודם גלותו מכלי ששם בזה הקנה הוא הכרחי ביצאם אבל אכות ידיעת האל
בדבריו בעלמת מלכנו העלם גמור וכ"ש שראוי שישארו הנלחמותיו גם בעת הכרח
אפשרות כי התחדש ההצלחה ההשגחית כמשך לפי עמידת האיש בשלמותו כי
האל לא יכריח אישי האדם על שלמו או על חקרן כי היו הגמול והעונ' לבעלה אבל
יניחנהו לבחירתו האפשרית והנה א"כ הנלחמותיו אפשריות :

בה לרודף אלך ה' נפשי אשאל אלהי כך בטחתי לאחד שמצאוהו שומר המדינ'
ותפסוהו ואומר להם אל תכזבו בן ביתו של מלך אני כיון ששמעו
בן הניחוחו ושמרוהו עד הבוקר בבקר הביאוהו אנל המלך אמרו לו בן ביתך
מדינו אמש אמר לו המלך בני אתה מכיר אותי אמר לו לאו אמר לו היאך אתה
בן ביתי אמר לו בבקשה ממך איני בן ביתך אלא כך בטחתי שאלמלא לא אמרת
בן הינו מוכים אותי אמר להם הואיל ובעטו בני הניחוח לו וכן רודף הוא אומר אלהי כך
בטחתי אל אבנש ולא איני כלכר אלא גם כל קוויך לא יבנשו רנו לבאר שרש
גדול בהשגחה ובה שחרות הכפשת והוא שאעפ"י שהמוטג והנשאר האמתי מבני
האדם הוא אשר יתחבר לו עם שלמות האורו העלות על טיהיה ממי שיכירו ברא'
ויכולו עם יודעו כפי היכולת הנה עם כל זה ראוי שיאמין בחק ואת האומה
ביחוד שרוב פרתיה מכלי שלמות עיוני והכרת הכורא יהיה להם חלק בהשגחה
וחלק בהשחרות אשר הוא העלם הבא ונהו מנר העסק אשר לכל פהטי האומה
כמצות התורות וקצת מה שיש להם מהאמתות בקבלם באמות באמות האל
ואהבת ויראתו בלמינותם ובלכד טיהיו אלו המתעסקים רבי התקיה ופהשען
באל בכל מעשה יראי חטא בכל כחם שעל זה נאמר רחמנא לכא בעי
ועל זה אמרו א המרבה וא' הממעט וכו' לפי זה השרש החליטו הגוה האמתית
כל ישראל יש להם חלק לעה שכועמך כלם נדיקים ולפי הענין הנז' מהיות לכלם אי
זה עסק במעשים התורים המשאירים באויה קבלה באמתות וז' שאלת המלך
אותו אם הוא מכירו והו' אמר לא ועכו"ד המלך להניחו ולחמול עליו אחר שבטש
בן ורנה באמרם ולא איני כלכר כלומר שאני חושב שיש לי קצת משתכל והכנה
בהכרת האל ואם איני טוה בזה למדרגת גדולי הנביאים והכפמים אבל גם בל
קוויך לא יבנשו לברכת בזה הכלל פתוי האומה רובם כמו שזכרנו :

בו לרודף שופטי ה' כי אני כתומי הלכתי וזה אהב מוקר אהב דעת ד' הם
שלקנו אלקה והיה כועע זה איוב וכ"כ האודיעני על מה תרצני הב'
לקה וזהו מנחם זה אברהם שנאמר ויפיל אברהם על פניו וינחק ג' היה לקה
ומבקש מאוהבו זה חוקיה שנאמר ויכח חוקיהו פניו אל הקיר הד' למה הרצועה
תלוייה הכני כה שנאמר לרוד שפטי ה' ואומר בחכמי ה' ופטי אני חושב שרנו
לבאר בזה המאמר מדרגות בני אדם בהכנה הטבעית במדות בבקשת

הקצוות

הקצוות או האמצעי שהם דמדרגות האל מי שיהיה בטבעו נוטה לקצו המדות
וגם ככסף אליהם בבחירתו והרגלו וזכרו משל בזאת המדרגה מאיוב מזר שנמצא
על זה התורה מקצת מהמדות ולא בכלן חלילה כי כבר הגיע עליו העדות הכבדתי
ביותר ובתמימות ויראת אלהים אכל כמדת התורה להצלחת המדומות בקבוצן
הקמינים ורוכ הכנים והתמדת הכריאות הוא שנמצא הקצה הראשון ולכן התאונן
והתערב כל אותו תרעמת על חסרונו והפקידים ממנו וזאת כשישתו כלומר שיקשה
בענינו אבדת אותן המותרות וינטעה על הפקס ממנו הכ' היא הפך זאת הנזכר
לגמרו והיא מדרגת מי שיהיה טהור בכל המדות אחר הממוצע ולא בבחירתו
והרגלו לבד אבל גם בטבעו והוא שלא יהיה נכסף לעולם לא מן הקצו המרוחקים
ולא ינטעה בהפקדים אבל ישמת וינח כזה משל מאברהם אבינו ע"ה אשר שמה
בזווי האל עליו לשחוט את בנו יתרו גם לגרש את בן האם אחר הגדול וגם לכוון
ערלת בסרו והוא זקן לא הנטער לדבר מזה והשתוקק להשלמת הציון על דרך
דכתי וישכם אברהם וזאת המדרג שבחרו הפילוסופים מאד וישמו בעליה היותו
שלם שבאשנים והוא שלא יתעורר בעול התעוררו יוצא מגדר השכל לא על המעט
והכרחי מזר שהוא גוף הב' היא כדמות מאונעת בין שתי אלי המדרגות והוא
מי שלא ינטער תכלית הנער אשר הוא הכעטה על חסרון המותרו והוא
הדין בעצמו שלא יכסף תכלית הכסף אבל לא יערה הכסף להם לגמרו וינטעה
קצת נער כהכתתו והכילו משל מזה מבקשת חזקיהו מחליו להאריך חייו
להרכות תעמוי הג פות חל טבעו ה' היא מדרגת מי שהוא זקן התורה והכסף
למותרות בטבעו על שער המדרגה הראשונה אמנם ימשל ברוחו וישתדל למקן
בחירתו ולהרגיל נפשו בהעתקה מוחותן הקצות הטבעיים לקצו הכלתי טבעיים
לכוין אל האמצעי על הדרך הפואת הכפשות וזכרו בזה משל מאמר דוד המלך ע"ה
בחנני ה' ונכני שהוא מרבה על אדם מנטעה ורוע הפכה המוגית להשתוקק אל
הרע ויחפלה עם זה שאימין כפי הזכות בהשלמת הרגלו אשר הוא משתדל עליו
להיות טבעו טבעו שני שזהו הנסיון האמת והוא שיבאו ויודמו תמיד העברו

בזה השלם וישעו ממי אירא וישעו ממי אירא וישעו ממי אירא וישעו ממי אירא
דוד באתי לחלל את השבת האירה לי התורה שנאמר מחלליה
מות יומת באתי לכא על אשת איש האירה לי התורה שנאמר מות יומת המזוף
והנאפת הה' נר לרגלי דברך ד"א אם נאמר נר למה נאמר אור ואם נאמר
אור למה נאמר נר אמר דוד בשאני מתחיל בדבריו תורה מעט מעט אני מתחיל
בהם והם מוגעים וכשאני נכנס לתורה נפתחים לי שערים הרבה לכך נאמר כה
לרגלי דברך ואח"כ ואור וגו' תחלת זה המאמר מוכן שהתורה היא המטה
מאד ההנהגה והמשערת קצוות הפעולות וסדור אלהי אמתי מודחו אכשר עם
לקחתו כיונו כפילה וחסא ונכני מהאשר קראו לו במעשים ולא מאמונת זכר

פירוש תלים לברש"י מומור לו

במקום העששים הרחוקת הביחוק וזכר מהאמונות השכת שהוא רמו לעקר גדולים
 באמונה כמו שזכרנו פעמים רבות והתורה לפי זה נקראת אור כנתינת ההיסרה
 המושג ממנה לעבדנו החשוך והשקוע ואפילת המוג וחשכת הסבות הזמכו מחוץ
 וזקוף המחמר רוצה בו ענין אחר והוא כי הנר מורכב משתי גופות הראשון חומר
 הפתילה היא השעיה ודומיהם אשר יסתך בהם הלהב והם חומר הלהב אשר
 הוא האיר העשני המתאיה מערוב האוריות והעפריות ואז הלהב נושא לאור
 כלומר שאיר והאור אינו גוף כמו שזכר בטבעיות אבל אמנם הוא שלמו עובר
 בכל חלקי הפירוי כשיעמוד המאיר נכחו וביארו לפי זה מאמר דוד שלמות
 התורה והחכמה אמר הוא מאיר בלי ספק מחשיכת העולם ואפילתו כמו שזכרנו
 אבל הוא כזאת האורה בשתי מדרגות שהוא בתחלת העיון וההכנס בהשג' אמנם
 הוא נר כלומר השגה חלושה מחוברת לדמויות ולמקבים תומרוים ובכלל הוא אז
 שכל בעל התלות בכ' עברים הא' הכפשי אשר הוא כח בגוף והוא במדרג' הלהב
 והכ' הגוף אשר הוא במדרגת הפתילה והגפ' נתלית בו אבל ברוב ההתמדה
 והשקידה על המושכל והתפשטות התאוות וההרגל' עותק בהכרח להשג' אמתית
 בלתי מחוברת לאיזה חוקריות ומכדיל אבל יגיעה מהאמתיו כאלו הוא פועל שכל
 בפרט ואז הוא אור גמור מופשט מחומר הפתילה ואור הלהב אבל כאלו הוא אור
 כזוא לבדו שהוא השלמות הגמור המתחדש כנפש הספריית המוכנת מהשפעת

השכל הנפרט המאיר באמת עליה

לו למנצח לעבד ה' לרוד נאם פשע לרשע כי עמך מקור חיים באורך
 בראה אורי אמר רבי יוחנן עובדא הוה כחד בר נש שהיה
 מרליק את הנר בלילה והיה כבה ומרליקו והיה כבה אמר עד מתי אתי אהי מתוגע
 והולך ממתין אני עד שתורח השמש ואני הולך לאור החמה כך ישראל כשתעבדו
 במזרים עמדו משה ואהרן וגאלום חזרו וכשתעבדו בבבל חזרו ובגאלו עי' חכמה
 מישראל ועזריה וחזרו וכשתעבדו באדום אמרו ישראל הרי נתיעבנו בגאלו ומשתעבדין
 אין לנו מבקשים שאיר לנו כבר ביארנו דוגמת זה המאמר בתנחומא
 לרוד ה' אל כנפך תיכחי התחילו ישראל אומרים כי עבדנו רבו למעלה ראש
 אמר רבי יצחק לאדם שהיה עובר בבהר והיו רגליו שוקעות והמשוי עליו אשרו לו
 העם הסר המשוי מעליו ואתה שולף את רגלך כך אמר ה' ל ישראל מפני מה
 אתם אומרים אם עונות תשמור יה יעזוב רשע דרכו הניחו מעשיכם הרעים ואני
 מרחם עליכם זה הערה לביאור סכלות האדם והתרעמו על מיני הרעות
 ההוות מבחירתו ורוע הרגלו מבלי מכריח טבעי מחוץ וזה מזד התפתות לתאוות
 ואחר יסוגוהו חלואים וכן מזד הסתבמו לקבץ הממנות ואחר ימנאוהו פסדות
 בהשתדלותו והדומה לזה וכסלא יגיע לתכליתיו הפחותים אשר אין להם מספח
 מפני העדר הכרחיותן כמו שאמר הרב זל יתפוט על ההנהגה ויתרעס מהזמן
 הוא בעצמו סבת כל רעתו עד שכתיקון בחירתו אפשר מניעתו מזרף ל זה מה

שיתחבר

שיחבר לו מענין התשובה והיות החוטא לנכל ברשת הרעות ההשגחיות כדרך
עונש על מה שקדמו מעויות המעשים או האמונה והוא מתרעם מזה העונש עם
דעתו שהסרתו אפשר לו בתיקון הקבה וזה בדאי תכלית רוע הבחינה -
מה למנצח לכני קרח מזמור שיר ירידות אמרו ישראל לפני הקבה רבטע
אימית אתה גואלנו אמר להם לכשתרדו לירידה התקתנו אותה
שעה אני גואל אתכם שנאמר ונקבנו בני יהודה ובני ישראל יחדיו אמרו בני קרח
בירידה התחתונה חנו שנאמר כי שחה לעפר נפשינו מה כתוב אחריו קומי עזרת
לנו. אלו היתה ההגת האומה במלית ככחות טכעיים היה הענין בלי ספק
יותר ראוי בהפך שהוא לכשתהיה בחזק ההכנעה והשפלות תהיה יותר רחוקה
מתכלית ההגלה והכבוד אבל בעבור שההגת נתלית בהשגחה הנה הגלתה
יותר ראויה כשתהיה לתכלית השפל וכיבד הצרות מפני שאז יתעוררו בהכרח
לתשובה אשר היא טרש הגלתן כמו שביארה התורה ויאמרו בני ישראל העבודה
ויועקו כלומר שכובד העמל והגרה העירה אל הנעקה לאל והתשובה הגמור' שיו
והורגון החכמים זל כביאת משיחו כדור שכלו חייב כי מפני חייבו כלו אז
יתחייבו כלם העונשים הגדולים הכלליים ומהם יתעוררו לתשובה והכרח ואז
תהיה התשובה סבת תשועתן על דרך אומרם אם עשו ישראל תשובה מיד נגאלין
וא מרס היום אם כקולו תשמעו כי אין עם מוכעז לתה

בו למנצח על עלמית שיר. זשה עטה גדולות עד אין סקר אין אדם יכול
לכבר נפלאותיו של הקבה וכן הוא אומר לעושה נפלאות גדולות
לכדו הוא לכדו יודע עקום ופלאים שהוא עשה עמך כך אמרו בני קרח
על עלמות שיר מעולמים הן הדברים ראיו ואין אמ יודעים מה ראיו. מבארים
בזה העצמת מופתי הנביאים בחכמה אלהית נעלמת אינם יודעים בטום פנים
כשאר הפעולות הנסוגות וזהו עשותו אותן לכדו בהשגחה רצונית והיו הדברים
נעלמים שלא יעמוד עליהם עין אנושי ויעשו כן החרטומים כלהויהם ולא יוכלו
בח למנצח אל תשחת וזרו רשעים מרחם אמר להם הלב הזה לא נכרא לא
לאמת שנאמר ודבר אמת בלכבו ואתם לא כן הייתם אלא אף
בלב עולות תפעלון רצו שהמחשבה הוא החלק הנכבד באדם והתיארה בו
שישג מעלתו האפשרית לו מהשגת האמת ובה החרק מהחומר כמו שבה
נתעלה על שאר הגופות הנמוגים והיו אומרם לא נכרא הלב אלא לאמת וזה הא
שעור החוטא כשיטר דוהו המחשבות בפעולות המוגזות המרחיקת ההגלה
על דרך מה שפירס הרב זל בהרהירו עכירה קשין מעבירה כונת הפירוש הוא
היא כונת זה המאמר בטוה :

סה למנצח מזמור לדוד שיר לך דומיה תהלה אלהים כציון מבטח כל קצויו ארץ
ויס רחוקי זה הים הזה אינו נעל לעולם אלא כל מי שמבקש לרחוק בו
רוחן ככל שעה שהוא רונה כך התשובה בכל שעה שהוא רונה עושה והקבה
מקבלו

מקבלו אכל לתפלה עתים יש לה רכי יומי בן חלפתא אומר ואני תפלת לך ה' עת רצון עתים הם לתפלה ככתוב המאמר כבר ביארנו בדוגמתו בחלק ה במדרש נחמות על מדרש זה הפסק בעצמו

עד משכיל לאהף למה אלהים ונחת לנחמי וזכור עריתך קמית קדם מהו קדם מלמד שברא ישראל עד שלא נברא העולם שנאמר ה' מעון אתה הית לני בדור ודור בטרם הרים יולדו ותחולל ארץ ותכל גם זה כבר נכפל ביאורו בדברים הקודמים בהיות ישראל עקר הצפויים ואמר מפני זה נברא קודם העולם עם היות התורה מבארת בריאת כל מיני הנמצאות קודם האדם כמו שהוא האמת להעיד על הכונה הזאת מפני התכלית היוקדת מהפעול' היא היא המצוייר בשכל הפועל תחלה קודם סתחיל בעשיית הפעולה כמו שזכרנו בתנחומא ובפרקי רבי אליעזר ומפני זה נאמר תחלת המחשבה הוי' המעשה וכבר התאמת שמין האדם תכלית ההויה וההפסק כלו זה א' אשר כיונו מציאות המינים להגיע הטבע אל המצאתו וכאשר היתה האומה הנכבדת היא עקר מין האדם וכתותיו מזד אמתיות שלמותה הנה היא חס כן תכלית העולם כלו והו אמרו ארץ ותכל ובטרם הרים יולדו לא זכרו דבר נצחי כלל ואולם הבראה קודם שאר ההיות אמנם הוא על צד קדמות ציור התכלית במחשבת הפועל קודם התחילו הפעולה כמו שזכרנו לא על דרך קדימ' בפועל כי אז הענין בחלוף ששאר ההיות כלם כיוצא קודם האדם והיה זה ראוי מאשר הוא תכלית כי כל תכלית אמנם יגלה ויראה כדבר אחר השלמת מציאותו

אא למנצח על הגתית הריעו לאלהי יעקב למה הזכיר יעקב מכל האבות למלך שהיו לו אוהבים וכקש לעשות פלטין הביא הראשון ואמר לו ראה המקו' הזה אשר אני רוצה לעשות פלטין אמר לו אוהבני וזכרני שהיה הר תחלה הניחו ובא לו אצל השני אמר לו מבקש אני לבנות פלטין במקום הזה אמר וזכרני שהיה שדה הניחו ובא לו אצל השלישי אמר לו רצוני לבנות פלטין במקום הזה אמר לו וזכרני שהיה פלטין תחלה אמר לו חיין' על שמך אני קורא אותי כך אברהם יצחק ויעקב היו א' הביוטל הקב' אברהם קראו הר שנאמר בהר ה' ראה יצחק קראו שדה שאמר כריח שדה אשר ברכו ה' יעקב קראו פלטין שנא' אין זה כי אס בית אלהים אמר לו חיין' אתה קראתו בית עד שלא נב' על שמך אני בונה אות שנאמר לבנו וע' א' הר ה' אל בית אלהי יעקב ועוד אהף קשט את דבריו ולא הזכיר בתרועה אלא יעקב שנאמר הריעו לאהי יעקב כונת זה המאמר כבר ביארנוהו בדוגמתו בתנחומא על פסק והנה ה' נצב עליו את מוצא שלא נצב הקדוש ברוך הוא אלא על יעקב אלא שהמיר בכאן תכונת המשל' הנלקחת שם לתכונת הנמשל הנלקחת בכאן תכונת המשל' וירצה שאב הראשון בעבור שהיה תחלת מי שהרגיש במוציאות האלוה והשגחתו לא נתפרסם האמת בזמנו כל אותו הפרסום אשר הופיף אחרי כן ולז' שקראו הר

כי הדר יש בו שני עיניו האחד שה נא גבוה ועין העמוד עליו כתחתיתו חלוש וכ
 שלא יחרש ולא יעבד על הרוכ ואעפ"י שהוא כבר יעבד פעמים ובקושי וימעט
 צמחיו אבל יהיו יותר חסובים במינן מצמחי האדמה הגניית הנעבדת וכאלו הוא
 פרקס ענין ההסגחה בשפלים על זה התואר כלום שיעון האל לא יתפשט בכל
 הפרטים התפשטת טלם לא חלוש מהיר ההפסקה אלא ביחידים המועטים אשר
 יקשה מניאותן לקושי המצאכשפלים מדרגת השלמות אשר תנטרך באדם קודם
 השלמת ההסגחה עליו טכל זה ממה שיאות בהסגחה למה שהביא עליו העיון
 תחלה הוא אשר הגיע האב הא עס העור האלהי ואחר הגיע האב השני שידע
 האמתות בקבלה ולא שמח בהם על העיון לבד גם כבר נכללו עמו כזה חכמים
 אחרים והמון שקבלו מדרישת האב הא ופרקומו עד אומרו ואת הכפס אשר עשו
 בחון והתחילו לפרק האמת במניאות האל והסגחתו ככאן פרקס יותר רב יותר
 תוריו כלומר יותר נוטה מדרך העיון וזהו שקראו סדה שהוא מישור והעמוד בו
 מביט בכל אפקיו הבטה שזה לא יעלם ממנו חלק והוא רב העבודה והחריטה
 ויוציא התבואות והצמחים הרבה וכן האמיה או והסגחת האל הרוב הפרטים אבל
 עדין לא הגיעו אל תכלית מה שראוי שיאמן בזה כיה שדה לא יעמוד בו בעליו
 תמיד אלא שיעבור עליו לראות עניניו ויזהה ש כר ים להשלים כל זרכיו ואחר
 ילך אבל הבית הוא אשר יתמיד בו בעליו תמיד לראות עניניו וכל העתים וידע
 כל פרט מלאכ הבית מקטנס ועד גדולם וישגיח תמיד בתיוקן ובהסרת עוותן
 ועל זה התאר התפרסמה ההסגחה בימי האב הג' ע' לכן קראו בית מצד שהוקף
 הוא פרקס עליה ועל זולתה משרטי האמונה עם שהוליד מהכנים הנכבדים
 אשר החוקו בדעותיו ונאל להם עם והיתה בזה תועלת גדולה להשארת האמת
 ופרקומו ולכן כשנארת ההסגחה ונאלה אחר כך אותו השיער הגדול מן הפרקס
 והוא כעת שירשו בניו הארץ ונעשו להם המופתים הגדולים ונכנה להם הבית
 הנכבד אשר התמידוהו השפיעה האלהים בכל הפנים ונשלם אז באמת הקרא
 הארץ בית אלהים נקרא על שמו בית אלהי יעקב מפני היותו הראש האמתי
 לאומה אשר היא מיוחדת כאותו החיוק מההסגחה שבעבודה תקרא
 הארץ בית אלהים כי שאר האבות כלל אומות אחרות וזה מבואר:

פג מזמור לאסף להים ש' דמו לך אל תחרש גם כרבות יעטה מורה אמר
 מן שרואה לעצמו למעלה מחברו מקלט לך זה ואמר אשרי שאני למעלה מזה
 וכן כל זה הוא מקלט שהוא למעלה מחברו גם כרבות יעטה מורה זה הובנת זה
 המאמר נמשכת אחר מה שאמר זהו ברבה וזהנה טוב זה גן עדן מאד זה גיהנם על
 הדרך אשר ביארנו עם וסכנה העולה מגיהנם הוא יישוב העולם אשח דנהו הש
 מתחלת הכריא והשתלולת כל אדם לקמות הדברים המישיבים וההמוגיים שהכת
 כלן החומר אשר הוא סכת כל החדושים והשנויים כלן אשר הם קניפים משרש

פירוש תלים לברדש' מזמור פג פז

גיהנם ושרשי הנפילה בו כמו שיתאמת למשכילים ויהגם כן כמו שאמרו גם והנה טוב מות ושהיצר הרע טוב מאד שלולי יצר הרע לא בנה חדר בית ולא נשא חסה ולא הוליד בנים שעשיית כל זה והמשכתו הוא אחד ממזגי הקלוב אשר יתקלם האל בשפלים בהמשכת ההוי וההפקד וכל סכן שאלו העניינים בלן סכה לפרסום השגת האל בהמון ואמרו בהמון כי היחידים יגי רן הציור אמתי וותר ואלים ההמון יקיימוה בזה המון ראה קיים והוא שכל מה שיראוהו מהפעולות הייגלות יתרונוה קנת האנשים על קנתו ייחקהו לפועל השגחי ויתלוהו לפועל השגחי ויתלוהו בזה האל במלכות יותר מולתו לפי העת ההוא ויסימו בזה יורא ותקין במדותיהן עד שיתחב בזה לקלוב הכוכר זה המון גזור מהקלוב והוא אמר אשראני שאני למעלה מזה אכל הקלוב האמתי אשר הוא הנלחת הנכספ ואמתו האשיות הכרת האל וצירו כפי אפשרות האדם שהוא הקבון העולה מגן עדן הוא מועט מאד כנגד הקלוב הנו העולה מגיהנם מפני שהקלוב הראשון כולל ההמון וזה הקלוב אינו כולל כי אם יחידים בתכלית היחידות שנאמר עליהם ראיתי בני עליה והנם מועטים ובאמת שהם מועטים וזהו אומנם שגיהנם יותר טוב מגן עדן בכחינת ישוב העולם והבן כל מה שזכרנוהו

פז למנצח לכני קרח מזמור שיר אהוב השערי ציון וגו' ההד ושמתי קדקד שמטותיך אמר רבי כרכיה בשם רבי אבה בר כהנא פליגי בה תרי מלאכי ברקיעא מיכאל וגבריאל ואמרי לה תרי אמוראי במערבא יהודא וחוקיה בני ר' חייא חד אמר שהם אחד אמר ישפה אמר ה"ה ליהו כרין וכדין הוי ושמתי כרכד דברו בדרך מליצת השיר והנאות כזה המחלוקת אשר נחלקו או נכדוי השמים המלאכים וחסובי ארץ כל אחד מהם חושב להפליג ביקר האבן וחיכותה אשר ממנה יבנו חלונות חדרוי העיר שבהם יכנס נצוץ השמש ולכן נקראו שמות כמו שמהגים היום בנתינת הזכויות בהן שיעבור הנצוץ דרך חלקיו לספריותו וכונת המחלוקת בשמים ובארץ הוא נתינת התורה לאנשים ובזמן התחדם המלכות שהם השמש אשר בהם יעבור אור השפע והאשיות ותוכן האומה לעבוד אלהים ולקבל השלמיות תקוה או הסכמת כל הסבות להמיצא הנלחנתו אם הסבות בכחות הככבים שכלן יטו לתועלתו ואם הסבות העשרונות כלומר הכרחיות אשר חידושן מיוחד בארץ והוא שתתחדש לנו ההשגחה המעשיית ותקון המתות על דרך מה שרצה הנביא ע"ה בעשי השמי החדשים והארץ החדשה כי לא יחשוב משכיל שישתנו קדרי המציאות ממה שהם והוא שיעשו שמים מהובעים וארץ עומדת באפק וכבר הסירו החכמים זה הספק אין בין העולם הזה לימות משיחא אלא שעבוד מלכות כלבד אבל הכונה בחידושן כחושאנח היום בתכלית ההכנעה משני דרין אם מנד חיוב הככבים ואם היות הכחידה אשר בארץ כי לרוע בחירתנו יתקלקל קדורנו בדרך עונש השגה כן יהיה באמת המון בתכלית ההשגה שלא יחלוק עליה ככב אבל יסימו בלן עליה ברצון האל וכן שלא תמנעה בחירתנו כי היא בתכלית התקון כאלו נפקדו

נפסדו השמים והארץ ונתחדשו בטבע אחר והו' אמרם בדין וכדין שההסכמה
 קרה משני הגדין יקודתו ביהר' קדש יקודתו של עולם בזכות שני הרים של
 קדושה הר ביני והר המוריה ככונה ששרטו התקון אשר בהן יגיע האדם
 להגלחה המשארת וימלט מההפסד הנפשי שיטלים תקין המדות ותקון הדעו ויזכרו
 הר ביני לתקון המדות מפני שהתורה רוכה הישרות מעשיות ולמוד המצות וגם
 המעמד הנכבד עשרת הדברים הנה הם כולן תקוני מדות ומעשים בי גס אנכי
 ולא יהיה לך חינוך מכוונן לבאר מציאות האלוה כמו שכוין בפקס ראשון של שמיני
 אבל אמנם כיוונו להקיר מהעבודות הנכריות אשר הם סבות כל עוות והפסד
 כמעשים בפירוק על ההשגחה ואולם הר המוריה זכו לתקון הדעות והמוטכל
 מפני שהאב השלם אשר התבודד והתנבא בו רוצה לומר לאכרהם אכיבו עה הוא
 שהתחיל להכנס במדרגת עיון האלהיות אשר בהם יתבאר מציאות האלו וייחדו
 בהתאמתם לא בקבלה לבד כהכרות מדובר כך ר' חנינא בר אידי למה הע
 ישראל אומרים אתה במקדש כפי וכמדינה כפינו ליראה אתה הנכבד והנורא
 הה' ככבודות מדובר כך ואן אמר בקריתיה עיר אלהים הלה גתנו הנה סבה
 אמתית להזכר רוצה לומר השם המיוחד בעל ד' אותיות במקדש ככתבו וכמדו
 בכינויו לבד והוא אלוני הטורה על ההנהגה והממשלה ורצו שהסכה כזה לתת
 הערה לאנשים שהעסק בכבודות האלהיים והעיון האמתית לא יתכן עם העסק
 בהשתמשויות הגשמיים וערדות העולם ולכן ראוי שיתרחק כל שלם מלבאר ולגלות
 האמתו להמון מפני שהשתן לא יוכלום וזאת היא החומרה החזקה אשר החמירו
 בהורות מעשה בראשית ומעשה מרכבה ודרשתן להמון אלא ליחיד אשר יראו בו
 אותיות ההגלחה בעיון ויהיה שלם כמדותיו בעוביכת המדינות וזרכי הגופות אבל
 להמון ימקרו קצת האמתות בקבלה והן אותן ההכרחיות בהדור קבוען בהאמת
 מוציאות האלוה כל מעיין בגמול ועונש בפרטיהן כדי שייראו האל ויפחדו ממנו
 שכל אלו הענינים יזכו מהא אשר בתארי יתארו והכהם הנבואים והם הביטויין
 ולכן אמרו שבכנויין יזכר ה' במדינה שהיא מלאת ההמון ורבת העם להעיר על
 זאת הכוונה והוא היראה מהאל ושיזכר במקדש בלי כינוי מפני שהוא מקום
 התבודדות והוראת כל תיקון וששוכניו היו יחדי האומה רבי ההשגה ושבע השלי
 ראוי שימקרו להם האמתית בלי הקטר וחידה אבל במופתים העיוני המסוללים
 מכל דמיון וזה כי ה' המיוחד היו משיגים ממנו יודעי קריתו קודות אלהים כוללים
 שיעור עצום מהקמה האלהית כמו סכא' הר' זל' ושרים כחוללים כל מעיני כך
 אמר ר' יהודה בר סימון כשם שהבאר נובע מים חרשים בכל שעה כך ישראל
 אומרי שירה חרשה בכל שעה שבאמר ושרים כחוללים כל מעיניי בין רבנין אמרי
 כשם שהאנשים אומרים שירה כך הנשים אומרות שירה שנאמר כל מעיניי בין
 ואמר גן נעול אחותי כלה גל נעול מעיין חתום ירצו שאומתו הנכבדת הסה
 עם תכלית הכנעתה ושכלותה המטריות אותה מהסגן ומהתעלות בשלמות

לא יסור הזמן מהמציא בם השלם האמתו הראוי להשאר הנפש שהיא המעודה
אחר המות בתענוג מתמיד ובהסגת האל ובנועם בלתי נפקס והוא אמירתך
השירה החדשה כלומר המציא זה היחיד בתורת בכל זמן ויתחדשו בה תמיד זה
אחר סוד זה כמו שהמעין לא יפקק לעולם מהמציא מים וולת אותן סבב נבעו
כן לא יסור מהתמיד נביעת המים חלק אחר חלק ואחד הוסיפו באור טוה מזר
ימה ששאר לנו משמורת התורה והעקב במצות כפי היכולת שהוא העקב החשוב
המוקבל בקבלה אלהית להשאיר נפש כל מי שיתעקב בכונה דכונה איזה חלק
מהשארות וגם עם שלילה מכל השגה אחרת עיונית וזהו אמרם שאפילו הנשים
האומרות שירה שאין להם איזה שלמות מושכל בשום פנים

פח שירי ממומר לכמי קרח למנצח על מחלת מהו מחלת אמר ר' ברכיה אמר
הק"ה לרד קלס אונתו היאך אתה מבקש ואני מוחל לך
בקלוקך שאין אדם יכול למצוא אחד מבמה מיני קלוק של הק"ה וכה"ל היחופר לו
כי אדבר אם אמר איש כי יבולע ולמו נתן רשות לרד שכאמר למנצח על מחלת
שמחל לו הק"ה כוונת זה המאמר נמשכת אחר מה שביא דמיון בתחילת זה
החלק באמרום אשר יהיה הכביאים המדמים הצורה לנצרה דמונים על בוקס
הטעות בתארים ושאיך ראוי להרבות בהם המאמרים המתחייבים מפני שהם
מביאים לנינו האל על בלתי אמתת אלל שהכביאים הוא אשר הותר להם קצת
מזה מפני שהם מפרקים האמת בשפלים ומדברים בזה עם ההמון כי הכביאים
שלוטים הם להמון ואי אפשר שידובר אלל כדיבורים אשר יכלום דמיונותו כדי
לקרנן האמת קירוב הקבלה על דרך דבדה תורה כלשון בני אדם זאת המחילה
היא לכביא בקלוקו והוא אמרם שהאדם לא יגיע בהשגתו לאיזה חלק מן הקלוקי
האמתיים כי השגת ישותו אשר היא אמתתו כמנענת ואחר זה הנה כל מה שיקלוק
הנה הוא יצא מעצמו חוץ ממנו

פט בושביל לאיתך האזרחי אמותי עולם חכדי יכנה למה העולם דמיה ודברו
של הק"ה למלך שהיר לו אונות מלאות כל טוב ואומר על
מה אלנו מענין לנוקח אני עבדים ומאכילן ומשקן והן מקלסים להק"ה כך היא
העולם תורה ובה עמד לברו את העולם וכדא את האדם והשליטו בכל כדי לקלוק
ועליו מה לעשות אלל לקבל ולברך וכה"ל כל הגשמה תהלל זה מבארים עתה מה
שנכלל תמיד וברונו במודרשים והיא שהאדם עקר העולם השפל אשר הכונה עליו
כי שאר הנופית נכבדים מהאדם לפי האמת ואמנם כתייחד האדם בזה היתרון
על כל השפלים מזה התייחדו בבחינה השכלית והבחירה האלהית אשר בה ימלה
הבורא ובה קצת נושלות העולם והשלמות האדם בכל הוא השגתו קדרי הכריאה
השפלה וטובעים רבים מהיקודות והמוגים אשר מתוכן יעמוד על קצת הכפת
ממציאן וזהו שהשליטו בכל כדי לקלוק כי ההשלמה ההיא היא הקילוס אלל האמו'
וכאשר היה כן הנה מבואר לנו שלא נמצאו אלל גאון ההשגה ואין מ"כ שכל
להתרשל

להתחיל עליה עם דעתנו שזולתה זולת ידיעת התורה וקיום המצות נשתנה לשאר
השפלים האובדים בוראי זהו אמרם ועלינו מה לעשות אלא לקבל ולכרך
תפלה למשה איש האלהים לא הניח משה זולת ברקיע שלא נתפל עליו
שנאמר ונתפל אל יי' התפל לפני ה' בכל זווית שכרוע הוא
עמדו על האמת בכל מה שאפשר שיזג לאדם בגרמי הבכבים והגלגלים ויותר
מזה שאפשר שהזג לשום אדם כמה שחוכר לנו מהעור פהאינוסף על האפשר
בעבע השכל ולכן הגיע עליו הטבח האמתי בכל ביתי באמן הוא זהו קורא הכית
פכל מה שלמעלה מקבוב גלגל הרקיע אשר השגחת השל ית בהם ליתרון שלמותם
על השפלי יותר חזקה וגם יותר מתמדת מאשר בשפלים ולכן הוא בית השל הכית
הוא אשר לא תפקק ממנו דירת בעליו תמיד וזה ענין הגלגל אלל ההשגחה
האלהית כי בעבור שהיה הגלגל וכל מה שבו נצחי ומשולל הכחיות והאפשרות נתן
לו כל שלמותו מתקלת הענין ואח"כ יתמידה ולא ישיגהו הכלות וחרון בשום זמן
שבעבור יתהייב התלק מעליהם ההשגחה והחולש' אבל אישי האדם מפני מה
נתחבר לשלמותו מהבכ והאפשרות והמוכעים המסתורים השפע התלק מהם
ההשגחה או תחלש לפעמים וליים א"כ במדרגת הבית מבעליו אבל במדרגת
השוק או הדרכים אשר יעבור בהם האדם לפעמים ואמנם תפלות ארון
הנביאים לפני האל הוא התייחדו עם האל התייחדות היותר חזק שא"ל לאדם
כי אתה תראה האדם כש תפיל יכרד חושי ומחשבתו ויכזו לו בעולות חושי
ויעמד בהתבודדות אמתי ובעבור שהתייחד האדם עם האל אמנם יתגב בשלמותו
בהשגה וההשגה האמיתית תהיה בעמידה על קדרי הבריאה ומדרגתם ויחכם
קצתן מקצתם עד שיביא לידיעת איכות השתשלים מהעלה הראשונה והתחלתן
הכוללת וזה אמרו שהתנפל לפני האל בכל זווית מהרקיע :

אמר רב הונא בשם ר' אחי וזמא מכיין שמו של הקב"ה מקום שהוא מקומו של
עלם שנאמר הנה מקום אתי ד"ל למה נקרא שמו מקום
שכל מקום שהנדיקים עומדים שם הוא נמצא שנאמר בכל המקום אשר אוכרו
את שמי וגומר והוא אומר ויפגע במקום וילן שם נתנו שמי טעמים להסכמת
חכמי הקבלה הראשונים לכוונת האל במקום עד תארו הגבוליים האל לבאר
שכמוהו כן לבאר שערכו מהנביאים כלם בערך המקום וזה כי המקום הוא שיקוף
בגוף העומד בו וידבק על כל חלקי טטחו עד שנאמר בגדר המקום שהוא התכלית
המקיף ואין שם כימיסה הפרש שיוכל להכנה שם גשם בשום פנים וכן הכמות האל
מקפת על כל נמצא והיא המסדרת מציאותו וכחותיו המעמידין אותו ואם יפסק
פעל הסכמה מהנמצאות רגע יפסק מציאותו כלן תכף כמו שלא יתאר מציאות
גוף בשום פנים בזולת מקום ועוד שיזויר לפי זה הדרך שכמו שכל גוף הוא
בתוך המקום והמקום הוא חונה לו לעולם לפי דעת ארסטו בביעול הרקת וצטרף
בגלגלים אשר התאמת שאין מקומו הוא המקוף וכ"כ שהגלגל העליון אשר איך

תורה ללכת שזכר להיות מקומו שיזויר בהם להיות השפעה האלהי המונע עומד
 להם במדרגת המקום כלומר שהם למעלה מהם במדרגת המציאות ושהוא גב חזק
 להם כי הצרות המיניעו הגבול באמת נפרדות אבל פעלם הוא אשר ידבק בנרמי
 הגבול תיזיר כמו שהמקום לא יפרד מהגוף עם היותו חונה לו והשיי אמר
 שבינונו בזה קבה אחרת יותר מנוירת להמון ויותר נמשכת למנהג שאר התארים
 המזויר בהם להמון לנייר בהם השגחת האל כספלים והוא ששפיעו נמשך תמיד
 לשלם ונמנח עמו כאלו הוא גורת השלם ההוא דבקה לחמרו ועמדת במקום
 במקרה כי כשהיה ראובן בבית ובעתק אל העליה ככד נעתקה נפשו מהבית אל
 העליה ואעפ"י שאינה גוף בעל רחמים והעתק וכן ראוי שיזויר כשפע האלה
 אשר ברתהיה ההשגחה על השלם והעף שאין השפעה ההוא כח בגוף שיוחס לו
 העתק אפילו במקרה אבל לקרב הענין במחשבת האד שיזויר דבוק ההשגחה
 כמו בדבוק הצרות כמו שזכרנו וכמו שרצה הלשון האלהי כאשר אמר ככל מקום
 אשר אזכיר את שמי אבא אליך ובדבתיך והכן כל מה שזכר
 ויהיננו עם וגו' ואת תורתך לנו וכבודך באת כעליונים אתמהה
 וההמשך אחריה קבת הדבק כמו השפעה הטלית וההשגחה וזה מזה מה שתיישרנו
 כמעשים ובלעדת והשפעה הוא הכבוד וכאלו הם אומרים שכל מי שישלם כלומר
 התורה וההגתה הוא מוכתח בטחון שלם שיהיה מושגח כי לא ידומה מציאות
 התורה כשפלים כלומר תכלית השלמות עם סליק הכבוד וההשתנות עם החי הכחמי
 הנעדר כל בחינה וכל שלמות וזה מכוון
 צא יושב בסחר עליון וגומר כי כי חשק וגומר אר"בל כסר ר' פנחס בן יאיר
 מפני מה מתפללים ישראל בעולם הזה ואינם נענים על ידי
 שאינם יודעים בשם המפורש אבל לעתיד לבא הקב"ה מודיען שמו שאל"כן ידע
 עמי שמי באותה שעה הם מתפללים ונענים שנאמר כי כי חשק ואפלטתו כוננת
 זה המאמר עם ההקתבלות חשוכה מאל לבאר קבת הדבק כמו ההשגחה בעת
 השלמות עד שימשכו לנו ההנלחות המדומות לכן בדרך גמול השגחי וכן קבת סוד
 ההשגחה מעלינו בעת החקרן עד שימשך לנו כל דע בדרך ענוש ואמרנו שהקבה
 בכל זה הוא שהשלמות כשהוא אמתו כמו והוא שנינו האמתות לכן והסודות
 האלהיות אשר הם השם המפורש כל מר המוכנים מהשם המיוחד ההוא המקרב
 להשגת האל והכרתו מכל דבר יותר או לא יקר השפעה מאתנו להמשך השפעה אחר
 השלמות ומזה דבקות השפעה כמו תדבק עלינו ההשגחה על הרב ז"ל בהשגחה
 אשר כפי שיעור שכל כל בעל שכל חיה ההשגחה עלינו כי השכל הוא אשר בו
 יוכלו התועלו ויודחו הנוקין על נכון ובהפס' השכל יפסק השפעה ותפסק ההשגחה
 ויכחו הרעות הטבעיות באין מונע ובעבור שבעת התחרש כמו המלכות יעדונו
 הנכחיים בשוכנו במדרגה מהשלמות המוכנת לנו מתחלת היותנו אומה אמ' שאלו

תתפלל ונענף מכני סדע עס האל שדיעת שמו היא הסגתו והסגתו היא החסך
אליו אשר לחסך אליו ימשכו ההגלה והמחלט
צב מזמור שיר ליום השבת אר לוי כשעבר אדם על ניווישל מקום בא ליתן
אכופהין בא יום השבת נעשה לו כניגור ואמר לפני הק"ה
דבוק כל העולמים בשעת ימי המעשה לא נווק דכר בעולם וכי אתה מתחיל זו היא
קדושתו זו היא מוחתו בזכות שבת ניגול מדינה של גהינס כיון שראה אדם כחה
של שבת בא לומר המנון לשבת מזמור שיר ליום השבת ואמר לו השבת לי אתה
אומר המנון אני ואתה באמר המנון להק"ה שאמר טוב להודות ליו' אמר
כשעבר אדם על מצות האל נגזר עליו המות וההעדר האמתית רוצה לומר הנפשי
מכני שהתחיל להעורר שכלו ובחירתו במפורקמו ויגא ממדרגת המושכלות הגמו'
אשר נגזר עליו כתחלה ואמר שככות השבת ניגול מאותו המות שהוא דינה של
גיהנם כלומר אעפ"י שככב בגורת המות הוא עדיט כשאר באפשרות ההמלט
לא שכורה עליו מות הכרחית אבל מות אפשרית מכני שעורנו מוכן להשלי חלקו
הנכבד ולהרחיקו מאכילת עץ הדעת כדורע הממיתו כל מה שיכל מההרחקה
עד שיגיע למדרגת מי שלא אכל מעץ הדעת לעולם וזה כלו בהשתדלות בהסגה
האמתית אשר הם אכילת עץ החיים וכעמוד על האמת האמתיות במציאות ה' ש
עסודו והסגתו כבו והמטך לזה וזה הנגלו בזכות השבת שהוא רומז ומעיר על ש
השרשים הערה מכוונת כמו שכבר התבאר זרה ואמר הנגלו מדינה של
גיהנם ולא אמרו והמות כי המות הוא הכרחית לעולם כמה שהוא גוף נמוג כמה
שהוא בעל חיים שאין בטבעו התמדת לבישת נורה אחרת אבל אמנם ההעדר
אשר נגזר עליו בחטאו ואשר נשאר עליו באפשרות ושיגלהו השבת ממנו הוא
הענש חלקו הנכבד והכרת הבכש אחר אמרו שכראות אדם כח השבת התחיל
לשכחו ולעורר עליו ושהשבת מנעהו מזה והדיעו שהשכח בלו ראוי שיחן לאל
אשר הוא לכדו קבת הצלתי ירז לעורר האדם שלא יחטו במעלת השבת שת היא
הבחה מעלת החלק ההוא מהזמן מנר מה שהוא חלק זמן כפי הקבות הידועות
למשכילים בהיות קבת חלקי הזמן ככבדים מקצתן בענין גב בחלקי המקום אשר
יהיו מתחלפים בטוב ההכנה וההאזנות לשלמות אבל הכונה כלה ביהדות השבת
היא מה שיש בו מנתינת הערה ורמז האמוכות המוכרות וכש כמה שיבוח האדם
בו מעמל הימים ויפנה מעסק הזמן אשר הוא קבת מותו ויתחד עם עצמו עד שיזכר
לקבול השפיע המנילו מהמות כמו שאמר ויום השביעי שבת לה אלהיך כלומר
שהוא זמן שמתיתקבו עם השל בחלוף הענין בשאר הימים שבהן עשיית המלאכות
צד אל נקמות ה' אמרו לשמואל הקטן מהו ואחריו כל שריו לכ מתן שכר של
דקא רחמי ה' צדיקים באחריתן ושל רשעים נתון לפניהם שנאמר ומשלים
לשנאיו ככר התאמה לפי השרשים האמתיים המושכלים אשר לא תחלוק
עליהם התורה למו שרצה להבינה על האמת שהשכל האנושי איננו גוף וזה

מהם כל

שהשכל הוא הדבר הנשאר מהאדם אחר המות וענין השארתה הוא שישוב שכל
כפעל גמור במדרגת שכל נפרד ומבלי שום התלות בחומר ולא זה כחיות והעונש
הנכסטי הוא בהפך זה והוא שלא יגיע השכל לזאת המדרגה הנכבדת בעליבד
וייעדר ויאבד עם שאר הדברים החמריים האזכרים שהם מוחסים לאדם והוא
ההכרת אשר בארתה התורה זולת מה שיתחבר אל זה מעונש הנפש בדין ועד
שתהבול במקום המשפט לפי מריה כמו שבארה הקבלה האמתית ולפי זה הענין
אמר שמתן סכרן של צדוקי הוא לאחוריהן כלו נקתר ובעלם מהשגתן כי לא ישיג
שכל היולאמי ומחוקר לשום חכמו ומוך מדרגת השכל הנפרד פירוד גמול על דרך
אראית את אחורי כלו הטגה בלתי שלמה כמו שיצוי ויחשוב בעומד אחריו שהוא
לא ידמהו על האמת ושעונש הרשע לפניהם כלו שהוא מושג ומצוייר לאדם באמת
שהוא ההעדר עם הדברים האזכרים אשר אבדן מוחש על דרך הנזרות הדוממות
והנמחות בהפסד משאיהן ואפשר לפרט שגמול הצדוקים אשר הם שלמים באמת
הוא נתון לאחוריו כלום בעוב אל אחרי חזיהן הגשמיים ומיוחד לנפשם אחר המות
זה מפני כי אינם משתדלים ולא סוקדי על השגת גמול וזלמת בהצלחות הזמן ואינם
שמים לב אליו אבל גמול החסדים והנמשכים אחר הזמן ומשליכים האמת הוא
נתון לפניהם כלו בחזיהן ובהצלחות המוקפות הזמניות מפני כי אין להם שקידה
ודריבה לגמול אחר היותר חשוב וכל כונתן וחפושן להרבות משאו התכליו הפחותים
ויכלו בו עינם וכמותן עד שישיגוהו

קד. בריניגשי. אתי' ה' אלהי גדלת מאד משאמר דוד כל המזמורי הללו קלקל
לה' בה כפיו שנאמר תהלת ה' ידבר פי סוף כל הדברים קלקל
בר'ח איברים שיש בו האדם שנאל כל עצמותי תאמרנה ה' מי כמוך לא הניח אבר
שלא קלקל בו להקבה אמר להם מה אתם חוברים מפני שקלקתי להקבה בכל
האברים שמוא נגעתו באחת מרבי רכבות של שבחיו עדין אחי בראש הקלסון
תהלה לדוד ארוממן שהו המלך ה' והמתכסא לכל לראש הקלסם בכל אבר ואבר
הוא ודיעת תועלו האברי בלן והבת הגשת ושיעורן ואיכותן והדורן אשר כשיעוין
בהם ובהבותיהן עיין אמותי יפלא האדם מהחכמה המסדרת אותם אותה סדור
המפלא וכש שיתכן חז לקייחת הראיה בזה על שיעו החכמה האלהית בכל שאר
הכבדאיה היותר כוללים שלא בהכנות סדור ותמעותן ובהן ר' הגלגלי ומה שבתוכן
ובהם וכש החכמה הממציאה והמנהגת הרעות הנפרדות וכש השלמות האלהי
שהחכמה אשר היא עצם הא ושותה שלא ישיגה משיג ובכל זה יתבונן האדם שאין
החכמה הנכללת בעינית האברי ותועלתיהם וסדורן כי אם חלק מועט מהחכמה
האלהית הנכללת וזאת היא כונת זה המאמר

קה. הידון לה. קראו בשמו ח' יכה' בן חלפתאל לה' ישמעאל בריה אתה מוכס
לראות השכינה בעולם הזה עקוק בתורה באל' שאל דרשויה
ענין בקטן בפיו תמיד לזה שהקמת האל וציורו על האמת נמנעת לבעל חמד ולכן

ראונו לזה הכעל חמר שישתדל בכל היכולת להקדיד הקצות המנועות השגת האלי
 זהם זרכי הסמור וההשתמשו בגמיות העטורדים והמכדילים שהקרתאו הסכות
 תורה ותלמד אותה למו התורה וכט' עם ההתבודדות בדיעות המהבקות האדם
 עם אלהינו שהתורה גב' אשר תכלול התקוותין בלין ואפילו במאכל ובאמונות כמו
 שסבלנו תמיד אבל צריך לאדם בהשתדלו על זאת המדרגה עור ההכנה הטבעית
 אשר יעינו אליה האירות והמימות והמונות כמו שידעת וזהו היות הערות
 בתורה הנו באי הגודעת בזכות האיר והשיכות המנונות עד שיתמיד בזה בראית
 הגוף ויוכל בעליו להשתדל בהשגת מוכסאו הרחוק שהוא ראיית השכינה בעולם
 הזה כלומר השגת משה שאפשר לבעל שכל בעל חמר מידעת האל והכרתו

קו ה' הללמה הודו לה' כי טוב מי ימלא גבורות מ' ופ' רבות עשית אתה ה' אלהי
 ובלאותיך ומחשבותיך איתו איתן ערוך לך לשימי אלהי אברהם והב' חלם וכי
 החלם יכול לקפר שבו של גבול לאו למה שאינו יודע מה שבו וכחולו בלבבו שה'
 יודע מה כתוב יכול לקפר שבו של גבור אחר דוד מי ימלא גבורות ה' אלו ר' שמואל
 זמני ימלא כגון אנו שאנו עקוק בתורה כל זרכנו ביארנו בזה ביאר גפלא שהאל
 אלו שישגה שלמותו לשכל עד שיגדוקו בו התארים אשר יתאר בהם כפי מה שבת
 האמונים בתארי ובלל שאלו יתכן להפיל עליו שם רבר מחייב והקפה בזה אפמי
 שאין שום שתוף ודמיון בין שכלנו ושכלו והוא שיהיו ממין אח' לא שיתחלפו בכחות
 ויתר כי אלו היה לנו מושג קצתו אכל אשר התאמת היות כל שלמות מפורט כאמר
 עליו ועל כל וולתו וכט' עלינו בשתוף גמור התאמת שאל לנו בו שום קפור נדק
 וזכרו בזה שהגבול אשר בקצה הרצף הוא המהיר להסכמו והוא אשר נתיחד בסגולות
 הגבורה הנעדר מהחלש אשר בקצה האחרון ממורך הלבב ולכן לא יוכל זה החלש
 בשום פני לצייר בדמיונו מעלת הגבור בלב ואיך ח' ידע לשער בה שיעור ולחפליג
 בקפור גדלו אבל שני הגבורה שהאח' יתבר גבור וכל הפתו גבור יכול לשבח האחר
 ולהפליג בקפור שיעור גבורתו מפני שהוא מצער בעניינה לפי השיעור הנמצא לו
 מומה וראוי שתדע שעדיין אין המשל הזה מהפי' בהודעת הנרצה כי כל אדם שיש
 לו חלק גבורה בהכרח וגם יש בהפסותם מהמדות והקגולות בהם הם אחת במין
 אבל רצה לשאת משל מהיותה ומה לענין המבקש מהדברים המדעים לו כמו
 שחייבים שיונהג בכל דבור באלהות אח' וזכרו שעבד הללו אשר ללא מהמקפר
 שבו הש' והשנתו אין ראוי שנתן של מבקש החכמ' ונתקן המעשי אשר תישירונו
 בהם התורה בראיה גמולת מה שאתה רוצה ללבו בהשלמת האכסרו' בזה אבל
 השלמות זה לא יהיה בעסק חלום בתורה הנו ובהמשך מועט אחר הישירותי אבל
 בהפנו כל הזמן זה ועובדת העולם והזרכים המרשלים כל מה שאפשר מעובדת
 וזהו שקראוהו העמק בתורה כל זרכנו ואלו גבורות המגול האפשרי לבן אדם
 קו הודו לה' כי טוב יאמרנו גאוליה' גאוליה' אלנו ישראל וכן ישעיה מפרש
 ופרויה' יסובן פדויה' ולא פדויה' אליהו ולא פדויה' מלך משיחנו אלא

פירוש תלים לברך ש' מומר קו קט

ופדויה פ' רוצה שעת התחדש בנו ההצלחה והמלכות לא תהיה חכמתו וזכורה
והתעוררות כחירו או עומק ענה והסתדלות אלו ש' שמואל כיון ש תחיל בפעל
היסועה וקצף הגליות באמרך לא מישייתחיל להישיירי ולפני ת דרך לפני משחמ
והוא אליהו זל ולא גם משיחנו בעצמו אשר יסלים הענין שהוא יהיה בתכלית
השלמות בחכמה והגבורה ובכלל המדות כי לא בכל זה יספיק הוא ולא רבים
כמוהו להעתיקו מתכלית הכו והשפל אל תכלית העילוי מההצלחה בזולת עור
אלהי וסקירת השגחה נפלא' עלינו לתתנו עליונים ולכן אמר סהגו הכבדו' לזחק
חדוש הצלחתנו ליבולת אלהי באמור דוד גאולי ה' וישעיה ופדויה ה' להעיר על
ולת הכונה אשר ראוי שיוהר כל בעל דת: **קט לדוד**

אלהי תהלתי אל תחרש' וטה' אתה אלהיך תירא ואותו תעבוד אם
עשית כן הוא תהלתך והוא אלהיך אין לישראל תהלה אלא הכה'
ואין להכה תהלה אלא ישראל שנאמר עם זו יצאתי לי תהלתי ויפרו אמר דוד
לפני הבה רכשע אתה תהלתי ומחריש אלהי תהלתי אל תחרש וכה' אלהים אל
דמי לך אל תחרש' דע שבעלי המשפט הסכימו על התחייב הכנעת זאת האומה
כדוכ הזמן כפי מערכת הככבים וזה היה צרך גדול אל השלמות ואל ההישרות

אשר הם כעכען מזילים השלם ממקומות הכשלק ומזליחין למקומות
העור מחוכר אל עור ההשגחה הנמשכת לבעל השלמות וזהו
סאין לישראל תהלה אלא הקכה וכן כאשר היה ישראל
עקר האדם אשר הוא עקר השכלים כמו שזכרנו
תמיד היה גב' ישראל לכו תהלה להכה

האחד תהלה לאחד בארץ והאחד
תהלה לאחד בשמים וכבר
ביארנו דוגמת זה
כמה שעבר
וזה

סוף מה שזכרנוהו במדרש
תלים ממה שראוי
שיזכר
עד כאן מה שזכרנו בהעתקה מהרב המכר זלהי

תוס' לבע

אשרי האיש

במדרש מוקמים אתכונן אתה מצא כשברך אברהם את יצחק וכו' ע"ש טוכות
 המחמר כי כל היעודים שכתורה אינן אלא טוכות גופניים אבל
 יעודים נפשיים לא נזכרו בתורה וזה תימה כי היה ראוי להזכיר היעודים הנפשיים
 כמו שהזכיר הגיפניים וכוה פי' טוב מה שאמר הרמב"ן ומתישב שאמר שהטעם
 שהנזכרה התורה ליעודים גפניים לפי שהם הפך הטבע כי מה שייכות יש בעשית
 המצות שכתכונן יתן מעור בארץ ול שמירת גופו ונכסיו לסיכה זו הוצרך לכתבן
 ולפי שיש שייכות גדול שלעצות המצות ולעשית התורה ולמדה אשר בשכרה
 תוכה אל האושר הגדול שהא השארות הנפש ולכן לא הוצרך לכותבם בתורה
 שממילא הם באים ולכן בברכה שכתרכו האבות עד וואת הברכה להיותם
 יעודים גופניים אמר בהם לשון כתיבה דבר הכיתו מיד לידגם לשון וואת שמורה
 באצבע אבל כאשר רצה מר"ע לדבר ברמז בייעודים הנכפשים אמר אשרי ישראל
 מי כמוך משל למלך שאמר לבנו כמה טובות אנינות לך עד שאין לשוני יכול לדבר
 עד שאין כמוך בכל העולם הד"הר מי כמוך כי כמו שאנו מקלסין להקב"ה שאמ
 אומרי מי כמוך באלים ה' כך על ישראל אמר מר"ע מי כמוך עם כושעבה שהוא
 מדת וחמים מגן ערך ואשר חרב גאותין וחס אלהים שהוא מדת הדין הקשה
 שהוא המשל לחרב הוא גאותין שהוא נקרא אלהי ישראל ולא אלהי ע"כ וז"ל
 אין כאל ישראל רוכב שמים בעורך יר' כזה כי כשהשמים עש"ס תנועתם הטבעית
 כר שאין שום מניעאל מעצמם הם מתגעעשים אבל יש כשעושי מצות הש"י ושומרים
 תורתו הנה הם עושים תנועתם בהפך כמו שמש בגבעון דוס וכו' הנה נר' כי בעור
 אשר הם עוורים לאל ירצה שהוא רוכב שמים כי נר' שיש מניע כיון שפעלתם הם
 כנגד הטבע ז"ל רוכב שמים בעורך מעונה אלהי קדם כו' כשזל אומות העולם מה
 אין לה' ישיבה בעולם שנאמר כשכת המלך אחשורוש וכו' אבל כיש' כתיב בשכת
 ישראל כחשבון וככנותיה והכוונה כי ה' הוא מקומו של עולם שאין לאומות הגו'
 חלק כס ומי שאין לו מקום אין לו ישיבה לכן אמר מעונה אלהי קדם כי ה' מקומו
 של עולם בארץ מתחת והם זרעות עולם שהם ישראל וישכון ישראל בטח כד

כאשר כבד ויגדל מפניך חייב הנה בעצמו וכבד דו ויאמר השמר להרחות העמים
שהם מנחמים המלחמה בשביל האויבים וישכון ישראל בטח כדרך אבל נשאר להם
לישראל תרעומת עין יעקב אל ארץ דגן ותירוש וכו' יר בזה שלא נשאר מן הכרכות
אשר בדרך יצחק ליעקב כמ"ו ויתן לך האלהים מטל השמים וכו' לא נשאר כי טל
השמים ומשמני הארץ נטלה מיעקב לטאה אחרונה ונתנה לעשו כאומרו הנה
משמני הארץ יהיה מושכך וכו' והוא אומרו כי עין יעקב אל ארץ דגן ותירוש לכך
אמר אף שמיו ירעפ טל:

אשרי האיש לפי שחלוקת התנועה הס' ה' מה שממנו וכנגד זה אמר אשרי
האיש הב' היא מה שבין ולזה אמר וכדרך חטאים • הג' היא

מה שאליו ולזה אמר וכמושכ לנים כי אם כתרתי' חפנו כנגד מה שממנו •
ואמר ובתורתו יהגה כנגד מה שבין וכנגד מה שאליו התנועה אמר וכל אשר
יעשה יצליח:

למנצה על הגותיח ה' ארוננו וכו' זה המזמור יקרו דה"ה להורות מעלת
הנדיקים וכי מזה נדע כי כאשר נאבד נדיק א' אינו

עושה חסרון כמו אדם אם היה אדם א' מעלמא גופני כמו שירדע כי כשאבד
הקוטב אשר עליו קובץ הגלגל או קוטרו לא נרגיש החסרון כמו כי כשאבד חלק
א' ממנו רק כמו אם היתה נשבר כל הגלגל וכו' הנדיק יקור עולם כ"ו ונדיק יקור
עולם • ה' ארובמה אדיר שמן ארז"ל כי כשהשית חפץ בתהילתן של ישראל כמו
שאמר כי רובה ה' כעמו שמתחילה אמר הללו את ה' מן השמים ואח"כ שירו לה' שיר
חדש תהלתו בקהל קדושים ולא תהילת וכלומר שהוכיר למעלה ז"ש כאן מה אדיר
שמך כו' יר בו שבתהילת הנדיקים והחסידים היא למעלה מן השמים אתה רובה
זה יותר עליו וידוע כי הנה מפי עוללי' וינקים יר בשביל התורה ש' ומידים התקונו'
העולם מתקיים וז"ש יקדת העולם כעו שהוא התורה וזהו שלא יקום על ישראל
שום מערער כי מי יוכל לקום כנגדם והנה תראה איך יש מעלה גדולה לנדיקם
יותר מן השמים כי הנה לשמים יש ציור שכלם לבד כ"ש הרב ז"ל ורוב פעולתם הוא
בטבע כמו שגיה השם עליו מתחילת הבריאה שאז קבלו כל שלמותם עוד הירח
והכוכבים הנה הם מקבלים שלמותם מן השמש שאף הכוכבים ארז"ל בהרכה
מקומות שמקבלים אורה מן השמש והנה כשאראה שמך מעשה אנכעוותר ר"ל
שנתת להם כל שלמותם ואין להם עוד הכנה לקבל שלמות מאחר • הנה מה
גנום כי תזכרו וכו' דבר גדול הוא בערכם כאשר יבא לך זכירה ממנו ממה
שעבר בזכירה נופל על דרך שעבר והנה כאשר תודרך נפשו שנספחה בו כי
היא מעצמעותית והנה אין ערך עם אלה וכ"ש כאשר תפקדו עתה בעת פטירתו
אשר השיג שלמות בקיום התורה והמזות הנה בודאי אין לו ערך עמה כי הוא
למעלה מהם ואף למעלה מן המלאכים והנה עשיתי אותם חסד הבריאה יותר
מן המלאך כי קדם השיג שלמותו הוא הנה הוא למטה מן המלאכים ולאשר
סהשיג

ש'השיגו שלמותו הוא מוכרד יותר מהם כי קנה אותו בכחו וכמעשיו הש'כים אמנם
 המלאכים אתה כמת להם מתחילת כריאתם וזש ותהקדשו מעט מאלהים וכו'
 תמשילו כבוד הכל נתת תחת סבותיו כי הנה הצורה רומה ליוצרה כי אין מציאו
 לשום דבר רק ממציאותו ות'אין שום דבר שם מן השמות רק משמי ית'כמש הכיאי
 כל הנקרא וכו' יוצרה כל דבר שיש לו קריאת שם הכל בשמי כי שם כל ככלל
 למנצח לדוד כה חקיתי וכו' זה המזמור יקרו דוד הע'ה לחיץ השארות הנפש
 ולבטל הכרת הסבלים המוכחים נצחיות הנפש וזש למנצח לדוד
 כה חקיתי וכו' מדי וכו' ל'לתמד ותכס כי אין להם קיום והעמדה כי אם מנד הגוף
 ובהפקדו תפקד הנפש כי בהפקד הססה יפקד המוכב וזל איך תאמרו זה
 הענין הנפקד והמגנה אי אפשר זה אלא מנד שאתם רואים שהרכס וקיומכם ר'ל
 שכל הקיום והנצחיות יתואר בהר וזש הנה מצד ש'אתם רואים ויודעים שההר
 שלכם והוא הנפש הוא כצער בצפור לעוף כדרוד לכוד ואין להם קיום והעמדה
 כלל ומצדכם תציאו מופת חותך על הצדיקים אשר ה' קורא העמרים בבית ה'
 וקיימים ונכחים והוא סבלות גמור כי הנה הרשעים ידרכו קשת וכו' אח' המשיך
 אך ומה הבין האלהי כונתן ודעתם הנתעב ונאלח והוא בהק'ם כדרך כל הקיים
 מוגבל ומונח קידם ואח' יבקשו הקרמות להציא התולדה והוא המונח הראשון
 וזהו אמרו כי הנה הרשעים ידרכו קשת וכו' והוא הכ' הקדמות הקשת הנה הוא
 לקחה הב' קנות ולחברם ביתר כך אלו הרשעי' ידרכו קשת והוא א' הב' הקדמות
 להציא התולדה המזוייפת וזל כוננו חסם והוא בהתחברות באמצעות היתר
 וכוננו חסם היא התולדה המזוייפת אשר היא נמשכת מזה ההתחברות והוא
 לירות כמו אופל לישרי לב כי אין להם האשארות הנפשיי וכי אין להם שום יתרון
 על הרשעים והמטי' עקלקלותם וזש ומותר האדם מן הבהמה וכו' וכיאר תולדותם
 וזש כי השתת יהרסון כי כאשר יפקד השתת ויהרסון כלומר אחר אשר עשיית
 הטנות הוא בזמן היותו מד' יקודות הפשוטות וכאשר יפקד ההרכבה והוא
 השתת יהרסון מלשון והיו שתותיה מדוכאים רוצה לומר יקדותיה אכ' לדיק מה
 פעל כי אין קיום לפשוט כי אם בהיותן מחוברות אל הגוף זאת היא סבתם
 להחליש מהם הנפש והשארותיה' בה' היכל קדשו בא לבאר העדרותם וסבלותם
 וזה מנד החכה יתרה הנודעת אל האדם הנכרא בצלם אלהים עצם מעצמותו
 ומצורתו וההשגחה אשר משגיח כפרטי פרטי אשר עיניו פקחות על כל דרכי בני
 איש ואכ' אין לומר אשר אין יתרון על כל בעלי חיים וכלם הם נוכדים בזכירה
 אחר חלילה לה' מזה וזל וה' בהיכל קדשו עיניו יחוו עפעפי יכחמו היא ההשגחה
 פרטית והוא באדם המישר עפעפיו לראות היטב ואי אפשר זה כי אם מנד הסכל
 והיתרון שיש לו על שאר כל הבר'ל האחרון והוא המעצם המיין והוא השכל זהו
 הצורה האנושית ומצדה יהיה האדם גבוה דומה אל עלם המלאכים אסכן

כאשר קיים בבית המלך והוא הפך טענתם הנפקדת וזהו דרוק יבחר וכו' וז'
 המשיך לבטל זאת הסברה הנפקדת והוא העקר והתל שהכל פונים אליו לבנות
 ענת הרשע הכבועה הוא מה שאמר כתחילת המזמור שהיו לוקחים מופת חותך
 על הנדריקים והחוקים הא הרכס צפר שהם מרגישים בעצמם שנפססו כמו
 הצפור אשר היא הולכת נעה ונדה ואמר כי זה היא ככלית גמור וזה כי השם נדקן
 יבחר וכו' והוא כמו-אכן בוחן והוא ענין חזק וקיום והוא כי יש הפרש בינו לנדיק
 ואינו ככנס תחת פונא והוא כי ה' תן חווק והעמדה קיום לנדיקים אמנם לרשע
 הנה הוא מבטל השארות כפשו לפי שהנה כל תכליתו הוא לומר לית דין ולית
 דין ולומר ידינו רמה והוא אומ' כי החליק לוי בעיניו ויהי' למה שהחליקו לוי לעניהם
 ופיהם המוויפות ולומר שאין ה' משגיח למנוח עוננו לטוב למען יהיה להם מקום
 להיות רשע ואוהב חמק שנאה נפשו שנפשו עצמה שנאה לו בעבור הקטטה אשר
 יש בהם לעולם וא"כ אחר שיש הפרש שה' יבחר הנדיקים ולרשע שנאה נפשו א"כ
 טענתם היא נפקדת אחר טענתם היא נכנת על קרן הכובי ימטר על רשעים
 וכו' יראה אחר שהוא אמר למעלה ורשע ואוהב חמק שנאה נפשו כאשר אמרנו
 א"כ עתה השי' אינו עושה שום דבר רע אלא הוא עושה הרע לעצמו כי הנה ה' אינו
 ממטר על רשעי'אל פחים מעיני נזים פחים אבל אם גברי רוח ולעפו הממשכת
 האש הוא מנת כוסם רוצה לומר חלקם שהם מותנים אותו והשי' הוא פטור סכן
 הוא הדין אחר שהביא את האור ואחר הביא העצים ואחר ליבא המלכה חייב
 ליבתי הרוח שניהם פטורים וא"כ הק"ב שהוא לא הביא לא אש ולא רוח אלא
 הפחמים הנה הוא פטור מ"כ והוא אומר ימטר על רשעים פחים לבד אבל אש
 וגופרות הם הביאוהו כי נדיק ה' נדקות אהב וכו' א"כ נמשך מזה כי יש השארות
 כפשיי והוא כי הנה ה' בראנו בדמותו בלמו וזהו כי נדיק ה' נדקות אהב ואינו
 עושה פעולותיו לבטלה יתעלה מזה רבו והו' כי נדיק ה' אמל מעיני העונש נדיק
 ה' ונדקו' אהב כי העונש אינו נמשך מאתו ית' כאשר אמרנו והי' הכנת המקבלים
 בזה והוא מנת חלקם וכוסם והוא ישר ותמים וזה אל זה הה' אחרות והנכחיות וזש
 ישר יחוו פנימו וידבק עמו ויתענג עצמו מויו השכינה אמנם מו' שאינו משתרל
 לכו את נפשו ליתנה לייצרה בטוהרה ולא עלתה ממדרגת היילי ליהי' השארות
 נפשיי דבקת אבל לא לרשעים לרודפים אחר התאוות הגופניים
 למנצח מזמור לדוד אמר נבל וכו' אמר קברת הנבל ומה היא הטענה שיש לו
 בהכנת זאת הסברה הנפקדת ואח"כ נתג' טעמות להורות
 כי קברתם הוא טענת גמור תדע מה שהנבל אומר כי אין משגיח להורו ולהע' יש
 עושה רשעה כרשעתם וכמו כן אין משגיח לתת שכר טוב אל הע' שהעושה זאון
 עושה טוב ר"ל אין אל"ם משגיח בעושה טוב ואמר הנה הקבה בעבור שמכניס
 עצמו בואת הסברה הנה הוא אומר שהוא רואה שה' משמים השקיף רוצה לומר
 מזר מטפט הככבים אין הכוונה בשכר לעשו' טוב אל מו' שעושה העוב ולא בעונש
 לתת

לתת

לחת עונש למוי שעשה הרע רק להשיל ידע אותם לחשב אותם המצפנים שיוכל
 להשמר מהם אכ"ח אין הכוונה אם לכחינת בעשה הטוב והרע והנה החליטו זה
 הכולל להרחיקה ההשגחה הנזכרת וזו שהנה הכל קר יחדיו נשאלו וזו אמר
 מה שהוא משגיח לעישה הטוב אינו השגחה וזהו אשר כיון אין גם אשר דנה למו
 שאפי' שנה שאפי' עושה טוב שהוא מושגח אינו כמה שהוא עושה טוב אלא כדרכו במקרה
 והשיב עליהם ג' טענות הראשונה אמר הלא ידעו כלומר טענת כבודו טענת כבודו
 שידעו הפועלי אין עצמם שהם אוכלים עמי כמו שאוכלים לתם והוסיף בעת שהשיב
 לא קראו רוצה בעומק הטענה בדמיון אכילת הלחם במה שנגחו שלא כדרך העולם
 וא' חלקי וכ' דבכה ואין סום מערכת וכוכב מחייב אותו אכ"ח כ"י צורם מפרס וענין
 בכאן ואמ' הנה אתה הכבליש לך להכין כמו שאוכלי לתם שכלי ספק וזו השגחה
 כרעטת וכו' והטענה הכ' שס' פחדו פחדו כו' יד' גם אתה הנבל יש לך להכין
 דחיה ממה שפ' עלי אין כו' ידעו כי הם באותה העת שהם אוכלי עמי כמו שאוכלים
 לחם הם פחדו פחד לומר שהם שמו יעשו תשובה וזה הוא כי אליהם בדור הנדיק
 ואז בעת ההיא יפחדו מלגוע אליהם והנה זה מורה כי הכל הוא השגחה השי' ונתן
 צדק טעם ג' ואמר ענת עמי כביאוכו רוצה לומר כי ממה שיסקה עני' הנדיק ענה
 זמה שיסכה בענת שמוית והוא ית' ימלא משאלותיו הנה אתם מבטיים אתיו ואת
 הענה והנה הפך המפורסם כי מזנון יש עת ישראל ולא כל עולתה קפנה פיה לפי
 שאז ידעו פעולות השי' הפך הטבע ועכ' התפלל דוד הע"ה על זה לשתים פני הנבל
 ואמר מי יתן מזנון ישועת ישראל כי אז המין העם יגילו והרמוסם יעקב אף כי
 שארית הנדיקים אשר הם מכובים בשם ישראל ישמחו ולקח בעקב הגולה שבוא
 גילה שמורה על השמחה ברבוי למה שהם קטני המדרגה והם כמו מקופקים אם
 יראו כבוד השי' אמנם החקידים אשר כבר הם בטוחים לא יגיע אליהם רק

השמחה בהשגחתם זה וזה
 למנצח לעבד ה' שחולפי שהיא ידוע כי מי שהוא עבד אפילו שהיא עבד מלך
 סוף סוף הוא עבד ואינו שמוח לזה אמר דוד הע"ה כי אעפי
 שהיא עבד והוא דרך פחיתות כהיות שהוא עבד ה' מנצח והוא למנצח לעבד ה'
 באומרו אני עבדך בן אמתך וכו' חמי חשוב והוא פתחת למקרי' או יראה אני
 עבדך אפי' אחר שבתחת למקרי' אנלתי משאל ולזא תדע באיזה זמן היה דבר
 מהדברים אלו כיום שכבר הגיל ה' את רוצה לומר שהיא מלך וכן חודיו מן
 השי' אשר עד עתה היה מושועבד וכורח ולא פתקיימה המלכות בידו בלימי שאלו
 וכשהגיל ה' אותו מחק כל אויביו ומיד שאלו כמכר לעבד ה' ואמר ארחמך ה' חוקי
 רוצה לומר מה שאני מצפה אותך מצד הטוביו ילך שתרחם על עולמך ועל ברויך
 הוא על דרך דיק מושל ביראת אלים ה' סלעיו וכו' רוצה לומר כי בג' פנים אדם
 בגיל מאויביו או בכרחו לררר או כי כוכב לעיר או במגדל או במלחמה לזא כשהייתי
 הולך בגלותי כי סלעיו ואם כעיר אמר ומזדתי ואם במלחמה אמר ומפלטי ע"ה

מהלל אקרא ה' רוצה לומר זכרתי לי מלחמה אינו נרדף רוב השתדלות לכנח כי
 הנהק הקו או אל ה' מהלל דלג לכה היה בנח אבל כאשר המלחמה היא בינו לבין
 עמו שיהיו בנחון אכפסי חבלי מות גם וגחלי בליעל רוצה לומר שמוקטני במעמי
 הרעים והוא בנחון לוי אקרא ה' בקול גדול ולא חלהי אשוע צדיק השתדלות להציל מן
 הצרה הזאת ונתעש ותרשע הארץ רוצה לומר ושהרעים הארץ הוא בקבת בני
 צורה לו גם עלה עשן כאשר שואר במין הרעש אשר יענר עשן ורוח בארץ כבקביה
 צרה ולא בקבת אפי או יר כי חכמי העבדע אומרים שהקבה הוא הרוח אשר יכנס
 בצטוף הארץ וכאשר יוצא ממנה וכו' והוא קבות הרעש ולוא סקבת הכל הוא השם
 לפי שאר ה' ויהא בעבור חרון אפו והראיה עזומה והמופתח תך על זה הוא לפי
 שהאויב הצנח בצטוף הארץ הוא בקבת העשן וקבת העשן הוא כי המורכבי האש
 שהיא הפועל והעצים שהם מתפעל וזכין קבת העשן וכין קבת העצי שיבערו הכל
 במאמרו ית כמו שאמרנו וכוונת החכם מי שאמר לשמן שידליק יאמר לחומר
 וידליק ושאש מפיו תחלל והגחלים שהם המתפעלים אש יבערו וכן הוא בקבתו
 זכרתי וית' והוא קבת הרעש כי ה' כזה לאש שיוכל ולעני' זה שיבערו שואו קבת
 העשן וקבת הרעש העשן יגמלני ה' כצדק' לכל העושר אעפי' שה' עשה חסד
 עם הצדיקים והאקידים שצישראל שאף על פי שמדת הדין הוא לתת לאדם שכר
 זמני ועושה צדקה ויהי יגמלני ה' כצדקי כמו ששמרת דרכי ה' יתן לו השכר אבל
 העושה אינו לי אלא כמו שחטא לאדם אחר וזהו אמרו ולא רשעתי מאלהי צדקי
 שיהיה רוע העושה זמני וגם עבדך נזהר בהם יר' מי הוא נזהר בעשית המצות
 הנה הוא העקב והשכר שתקרא רב לי כי הוא ידוע כי רב הוא מן המצטרף כי
 אין רב בלא עבד וא"כ השכר שאבי מקנה מן המצוה הוא שתהיה לי לרב ואני נקרא
 עבדך כי אין שלמות לאדם דק להיותו נקרא עבד ה' או אמר כי אמרו רזל תפוח
 עקיבו של אדם הראשון היה מכהה גלגל חמה יראה שמעלתם הוא יותר גדולה
 ממעלת הגלגלי וכלל השם עבדך יש לנו זה והוא נזהר בזמנו כשמורתם כי הנה
 בשמירת המצות הוא קונה זהו ואור כל כך עד שזהו הוא דכ מהגלגלים כשול
 כי כל משפטיו וכו' רוצה לומר שאעמי שהוא מייקר רוצה ביקרון קסין כי הוא
 הנרמז באומרו כי כל משפטיו לצדק רוצה לומר בעבור ההתנגדות שלי שהוא היצר
 הרע וכשביל שמוקטני לרא אקר ממני וואהי חמים עמו הנה לומר בשלמא
 אש היה ת' מקייע אתי לחטוא היה מן הדין שיתן לי עונש זמני ושכר נחתי אבל
 הוא כהסך כי וואהי חמים עמו וכו' רוצה לומר כשאבי עושה מצות הוא בקבת בני
 הוא מקייע אותי ואם איני נשיר מן העבירה גם כן הוא עמי כי לכך עומד בצרה
 בקראי ונלפי זה היה מן הראוי ליתן שכר זמני ועונש נחתי ואעפ"י וישב ה' לי
 כצדקי ככור יר לנצר עני' רוצה לומר היתה לי השגחה בהסך וכו'

למנצח לדוד מזמור ה' בעוד ישמח מלך וכו' ידוע כי יתח וקחמה
 אחר ומפני קיינו הוא מנצח המלחמה וכו' אם לא עשה הוא שום דבר מלחמה
 אלא שישב בכיתו והמלך האחר עשה כל המלחמה בשבילו אבל בשקפה עשה
 מלחמה לא יהיה זה אלא ישמח מלך ולא יסתר הדאגה בלבנו ויראה כמי שהוא
 שמח אלא על מאד בתוכו תאות לבו בתלו וכו' בפי הנראה היה ראוי שיאמר
 בתאוה כל מעלתה סלה שהוא ונתה קטנה מן החבור והדבור גשמה והכונה כי
 מלך א' כאשר תהיה עיר א' גדולה שאיכבר שותף צריך שיתנו איתה לו ואם לא תהיה
 בקרא' על שמו אבל כאשר תהיה עיר קטנה ואנשים בה מעט איך צריך שיתנה לו
 כי ממילה היא נתונה לו ואין צורך אלא שלא ימנעו ממנו וכן אשרי בבחן התאוה
 שכלב צריך בתנה אבל בשדכר אין צורך בתנה בתניה כלל ואו יאמר על דרך
 זקיה טרם יקראו הכונס היא שידוע כי מלך בשעשה שום חסד עם שום אדם ואינו
 אדם אינו יודע שעשה המלך כדכרסא והוא בא לשאלו השאלה מן המלך באשר
 יבא לדבר לאימת אותו המלך לדבר ולתקיים דבריו כי יאמר לו כד עשיתי שאמר
 ואתה איך יודעו ש' אינו בן בן הוא הנה בתפלתן של צדיקים וזו נהיה טרם
 יקראו ואני אענה ועם כל זה כאשר יתפלל לפני לא אעשה כמו מלך כטו אלא
 וואני אשמע וכן הוא הכונה כאן במט תאות לבו בתנה לו ועד וארשת שפתיו כל
 מנעתה סלה כי יתקדמו ברכות טוב וכו' עתה נתן טעם למה ישמח כשעוור
 אותו ויהי ואף כי השיעם התשועה לדברו וישועתך מה יגל מאד ואף הסבס
 היא כיתקדמו ברכות טוב ב' אם הוא בעצמו היה בנות או מקלפין אותו אבל
 אתה שאתה אעניתה המלחמה בסבילו הנה יתקדמו ברכות טוב שיהללו אותו
 ויכרכוהו שהוא טוב וצדיק שאם לא היה צדיק לא יהיה ה' לוחם מלחמותיו והנה
 בזה תשת לארש עטרת פו ועוד כיהנה חיים שאל מוך וסנה אתה לא עשית
 לו זה כלכד אלא שנתת לו אורך ימים עלים ועד וזה שלא יעשה בן בן א' עפי
 שילקס מלחמותיו לא וכל לתת לו חיים כי תשימתו וברחבה לומר זאת סברו
 לא יהיה לכי טעה אלא לעד תחדו בשמחה או לפי שהיא ידוע מה שאמר וזל
 מאד דאכיל לאו דיליה בכל לאיבת כוליה ביה והש' אינו בן בן א' שנתן לו
 הסוב עכז תחדו ונתעשה עמו טובה לראות פניך וזל את פניך או יראה כי
 הנה הוא ידוע כי השמש והאש לדבריו הם מלכיים ולדבריו אחרים הם משחירים
 ולדבריו אחרים הם מחזיקים ולדבריו אחרים הם מרכיבי כי האש מחוק הפס
 ומרכך את הרוב והש' מחוק הצדיק על זה הדרך כמט המזמור יקום אללים ופנו
 אויביו כהנחף עשאו כהמס דונכו וכו' ואכזו רשעים כי הרשעים מתרכבים
 ונמכים כדונג בן ואכזו הרשעים אבל הצדיקים יגמחו ויעלנו לפני אללים כי
 פראותם פני אללים יגמחו ויעלנו ויבא להם חוק כמו שיבא אל הפס כתבור וט
 רברים הרבה פקס מתקוו ומתלכבי כאש ולזא ושיטו בטמחה את פניך שיראה

ומהו נריך שלח היה דע היה נמשך כדונג מפני חש כמש' תמצא ידרך לכל אויבך
 וכו' זה חש היה ילך חזר או עשה המלחמה בשכילנו או אפילו הוא בעצמו כלחם
 הנה לא תמצא ידו חל על שכחו אתה להלחם לכלל העו' יחס בשכילנו הכה תמונה
 ידרך וכו' ואפילו חש יהיו בקוף העלם יתשימתו כתנור חש וכו' חש היה רוצה
 לומר שהיו הרשעים נשרפים בשל לא היה לו לומר כתנור כי התנור אינו נשרף כי
 הוא נשאר קיים אבל אדרבה שהוא שורף את אחרים והיה לו לומר כעצום שהעצים
 נשרפים וכלים אבל רוצה לומר בזה האופן כי המסים הרשעים כמו התנור לשרוף
 לשונאיהם של ישראל בעת אפך עם ישראל כי הנה ידוע הוא שהרשעים הם חרבי
 של הקב"ה כמש' פלוטו נפשי מרשע חררך ועתה ה' באפני יכלעם ותשחית וצאל כלם
 חש להם בעצמם לא שהיו הם התנור לשרוף לאחרים עובדי הש' פרומו מאריך
 תאחד וכו' כי תשימתו כו' יאמר איך אשחית ואכלה אותם הלל לעתיד לבא והיו
 כלם עובדי הש' פמ"ש הכתיב פי או אהפוך אל עמם ספה ברוע האבו' ואלב איך
 אשחית אותם ואכלם ולזה זה אינו טום זכות כי חש יעשו זה יהיה בשלל יוכלו
 לעשות כי אתה כמתירך יטובו לעובדך אבל ישראל אשר הם בהפך שאפילו
 טהם כזרה וגלות הנה הם עובדים את הש' מאהבה לא מיראה כמו שעושים הם
 לה' וזהו ענין השחרור וכו' רחוק מייסועתי רוצה לומר שכונן רחוק הימת
 רוצה לומר כשאיני בחזק הנרה אקרא שזהו יומם או יאמר למה עזבתני רחוק
 מיסועתי אינו אומר ח' שעוב ה' את הארץ כמש' העבום לא מה שאני אומ' בדברי
 שאגרתי שאתה רחוק מיסועתי או יאמר רחוק מיסועתי דברי שאגרתי כי לשעבר
 קמוך לשאנה היסוע וגם בקודם כמש' והיה טרם יקראו ואני אענה כ' ואתה קדוש
 וכו' ואנכי תולעת וכו' יר' מי יוכל להדמות לש' או יאמר מה ערך ישלנו לאדם עמו כי
 ה' יש לו ג' מעלות הא' שהוא קדוש בתכלית הקדושה ונכרל בתכלית ההכרל
 והב' הקיום והנצחיות שא' מן העקרים שחשב הרב המורה הוא שהוא נצחי וקיים
 והג' הוא שהוא מהולל מכל העולם מן העלונים ומן התחתונים וש' הכתוב ואתה
 קדוש רוצה לומר קדו' לך אמר יושב ואומר ואנכי תולעת ולא איש רוצה לומר אינו
 קיים באיש כי חש במין לב' אמר חרפת אדם ובזוי עם וכל המומוז הוא מיוקד
 על זה הדרך ולכסוף אומר יראו ה' הללוהו רוצה לומר חש האדם ישמור התורה
 והמצוות יהיו לג' מעלות הנו' כש' אעפ' שלא יהיו כמותם אבל יהיו כדמיון אל חלו
 חש אל הראשון אמר יראו ה' הללוהו כמו יראו את ה' קדושו לב' אמר כל זרע
 יעקב כדדוהו ויעקב הוא קיים כמש' זל יעקב אבינו לא מת לב' שאמרנו שה' מהולל
 מיומו לדוד לה' הארץ ומלואה אמרו זל מכל מה שברא הקב"ה בעולמו בחר
 ביה' וזהו ענין השחרור וכו' רחוק מיסועתי רוצה לומר שכונן רחוק הימת

הקמוב

הכתוב כך לה' הארץ ומלואה רוצה לומר התרומה מלשון מלאתך ודמעך ומה הוא
 התרומה של עולם הוא תכל שהוא ארץ ישראל והיושבים בה ואזל למה נקרא שמה
 תכל כי בטאר ארצות מה שיש כזו אין כזו אבל אף היא מתוכלת מכל הכוונה כי
 ב' ארצות הם שהם עולם השפל ועולם העליון שהם נקראו ארצות החיים ולזה אמר
 בעולם העליון יש בו מלאכים אבל אין בו אנשים אבל אף היא מתוכלת בכל רוצה
 לומר שיש בו מלאכים ויש בה אנשים וזה נכין מה שאמרו ז"ל משל לב' אכטרופי
 א' שכטרה וא' שכבית זה שכטרה יודעמה שכטרה אבל אל מה שכבית אבל זה
 שכבית יודעמה שכטרה ומה שכבית כך מרעה שהיה בן בית שבח להק"ה בזה
 וזה כש' הן לה' השמים ושמי השמים וכו' אבל דה"ע לא אמר אלא לה' הארץ
 נמלואה ויש להקשות בזה המאמר כי מצינו ספר תהלים מלא שירות וית שכחות כש'
 הללו את ה' מן השמים ברכו ה' מלאכיו כו' אבל סוכות המאמר כי מר"ע כיון שעלה
 למרום והכיר כל העליונים וראה שבכלם אין חסות כנדיק לז"ל לה' השמים וכו'
 הכוונה כי בכל מה שיש למעלה או למטה מה שהוא חסות אל הש"י הוא הנדיק
 זוט רק כבכותיך חשק ה' אבל דה"ע לא ידע בזה לכ"א שתדמות מה שיש למטה
 והיותר חסות שבכלם תכל הוא ויושבי בה שהם ישראל אבל אינם חסותים מכל מה
 שלמעלה מהם שהם המלאכים כי הוא על ימים יקרה כו' יד שכבתחילת הברואה
 נתגלה הש"י שתראה היבשה כש' יקונו המים וכו' הנה היה יכול לעשו' בדרך אחרת
 שיהיה הארץ למעלה והמים שיראו למטה לא כמו שהם עתה שנשארה
 הארץ במקומה לז"ל כשרצה שתראה הארץ על המים רוצה לומר שתראה
 היבשה הנה עשה הארץ יקוד שהיא תשאר למטה במקומה א"כ הארץ היא יקוד
 הכל בשביל התורה שהיא למטה בארץ כמ"ש רז"ל אם לא בריתי יומם ולילה כו' ועל
 גהרות וכוננה הנה הטבעיים נתנו טעם למה מו' הם מלוחים והטעם העיקרי
 כש"א הש"י יקונו המים אל מקום א' שכל המים שהיו בתחלה שישארו יבש כאוויר
 הדק וישאר הפסולת ולפיכך הם מלוחים וזה תבין הפקוק שאמר ועל כהרות
 יכוננה ואם הם מתקיים היה שותה העולם מהם ועתה שהם מלוחים הנה הש"י
 יכונן העולם ככהרות שהם מתקיים והעולם שותה מהם מי יעלה בהר ה' וכו'
 כמ"ש המפרש ישא ברכה מאת ה' וכו' יר' כי קבת היתו העולם ראוי שיתן לו
 ברכה שהוא צד החקד אבל מצד היותו אלהי ישעו כפרט לא יהיה על צד החקד
 אלא בצדק זה דור דורשיו וכו' יד' לא תחשוב שלא יוכלו השיג זה כפי אדם כי
 כל הדור יוכלו להשיג זה כי התורה היא דרך ישר שידע האדם והעבדות הוא
 דרך מעות וכמה ישיגו כשידרשו הש"י ויהיה מבוקשם מגמתם כמו שהיה מגמת
 יעקב לעבוד את הש"י כמ"ש זל קפי כפים זה יעקב שאמ' אנכי אחטג' כר' מדבריהם
 שהוא מדבר על יעקב שאלו שערים וכו' אמרו רז"ל כשרצה שלמה הע"ה להכניס
 הארון אל בית קדשי הקדשים דבקו השערים זה בזה וה' יודע שכשהמלך יושב
 כמדינה אחת ועשלו היבל חזן למדינה והוא רוצה לייכנס שם צריך שיפתח לו

ב' שערים אחת פתח העיר כדי ליצא משם ואחד פתח ההיכל שרצה ליכנס לתוכו
 ולצא שה' ע"ה שאלו שערים כלומר פתחי בית המקדש והנשא פתחי עולם שהוא
 עולם העליון וצריך שיכנסאו עתה כדי שיצא ה' משם שהוא עולם הגדול ולזה קראו
 פתחי עולם ליסב בזה העולם הקטן שעשינו לו ויבא מלך הכבוד יר' יצא מבניהם
 ויבא בניו. מ"ז וכו' כ"מ ז"ל וכו' ל"א ה' ע"ז ויבא ויהיה ע"ז ס"ס לא תאר וזה
 כי הגבור אין הוא הע"ז בעצמו אלא ה"י ית' לו הע"ז והגבורה זלפי ש"י אפשר
 לשכינה בשביל המלכותה כדי שה' ילחם בשבילם ולזה לא רצו השערים ליפתח כי
 ממשן קדשו מן השמים בעזרם כמו שעשה קודם במצרי' ועל הים לא יצא השכינה
 מבניהם עד שאמר שה' איני רוצה השכינה בשביל זה אלא ה' נבואות יראה
 נבואותיו האמתים וכשיבא בו נבואותיו כ"מ והנבואות את נבואותי המיוחדים
 לי ואז נפתחו:

לדוד ה' אורי וישעי' מ"ז אירא שמע ה' כו' ככה תראה פירוש המפרשי' לך
 אמר לבי בקשו וכו' יר' אמר לבי בשבילך בקשו פני
 זוהי מה שאחיה רוצה מן האדם שראוי שיבקש פניך רוצה לימר שיבקש כדי להשיג
 מהותך והנה אני כן עשיתי וז"ל את פניך ה' אבקש וכיין שהוא כן שהוא משתדל
 לראו פניך ולקבל פני שכינה אם כן לא תבחר פניך ממני ותודיעני דרך זולת וידוע
 שכל משתדל ומבקש להשיג אינה דבר יהיה לו דאגה כל זמן שלא ישיג אמנם מי
 שיבקש להשיג מהותו ית' שמה ז"ל דה' במקום אחר ישיגו וישמחו בך כל
 מבקשיך והנה כל מה שיופיעו לבקש יותר ישיגו יבירו כי מעלת ה' ש"י אפשר
 להשיג ויאמרו תמיד יגדלה' כי כל מה שהאלים יביד יותר בה' יביר יותר גדולתו
 ורוממותו והיותו גדול מכל ברואיו מעלה ומטה והנה מבקשיך ישמחו שהם יודעי'
 ומוכתיים שישגו מבקשם ז"ל הכיאל לא אמרתי לזרע יעקב בקשני יר' לא לחנם
 אמרתי זה שדאי יוכלו להשיג מהותו כי אני רוצה בך ביה שאמרתי בקשני
 כי בדרך ובמשפט יוכל איש לקבל פני שכינה לא על צד החסד והנה אני מגיד
 משרים יר' הדרך הישר להשיג האדם והוא בעשיית המצוות ובקייים התורה
 כי אבי ואמי עזבני בו יר' הנה אבי ואמי הם היו סבת החילוני ובי וכל מה שאני
 הולך ומתרחק והנה ה' הנה הוא תחלתי וקופי וידוע הוא שאלו מתקרבים
 לקוף כל מה שאני הולך וא"כ ראוי שלא תעזבני ושתורני הדרך אשר אלך בה הורני
 ה' לרכך כדי להשיג פני שכינה זה יהיה למען שודרי כי האנשים או יהיו רשעים
 או יהיו נדיקים אם הם נדיקים הנה ראוי שתעזרני בזכותם אם אין זכותי מקפיק
 ואם הם רשעים גם ראוי שתעזרני כדי שלא ישמחו בי אפילו במחשבה הייתי
 רוצה שלא יחשבו בי והוא לפי שכשיחשבו בי יקומו עדי שקר ויפח חמה יהיה
 מענין פחים ויהיה קשור עם פסוק כי היו הם עושים פחים ללכדני כהם ק"ו
 אל ה' שהנה תוכל להשיג מהותו ית' ובוה קרא אל ה' חזק וכו' וגם הוא יאמן לך
 שכאמנעו תדע הדרך ויתן אומץ בלכך לשתשיג אותו ומה גם כן וקוה אל ה'

מזמור לדוד אשרי נשוי כסע כו' הנה כוננת דה' ענה שהאומר הוא למי שלא בא חטא לידו כלל אעפ"י שלא יחשב לחטא לו ית' כי

מחשבה רעה אין הק"ה מצרפה למעשה עכ"ל לסיקרא מאושר צריך שאין ברוחו רמיה כי החרשתי בלתי עזמו וכו' הנה העונש שהיה לי בסביל שחטאתי הוא כ"ג גדול כי אעפ"י שחגתי הייתה כמשכת זמן מועט היתה כ"ג חוקה שכבתי בלתי עזמו כל היום בשאגתי ולא רוצה לומר שהראגה הייתה כל היום דע"כ איך יתכן לומר כי החרשתי אם הוא יהיה שאג כל היום כי יום ולילה וכו' כמ"ה השול"עב חטאתי אוריעך כו' הנה דה' ענה כח להגלל כאן על מה שאמר הנביא נתן כסב"ח בחטא בת שבע שאמר שלא היה אלא בשוגג וכי"ס באלות המזמור הרב ככסני מעוני וכו' כי הנה הוא ידוע כי כש"י לאדם כגד אחד ויש בו כתמים ומתן אותו ל"כוכ להקיר הכתמים אומר לו ככה בחווק ואל תפחד מלכבוך בחוקה שיותר טוב אני רוצה שיקירו הכתמים משלך תקרע הבגד וכן אמר דה' ענה הרב ככסני יר'תן לי יסורין ואיני חושש באופן שטהרני מעוני ומחטאתי שלא ישר חטא אפי' בשוגג ועתה כבר התגלל דוד ואמר מה שאמרתי שחטאתי שגרה שאלה התודתי אלא על השוגג עכ"ל כבר אני יודע שחטאתי בזמיר ואמנם מה שהתודתי בשוגג ואמרתי שחטאתי הוא בסביל שחטאתי בזמיר הוא בשכל שהוא תמיד והוא כנגדו לעולם או יאמר כי פשעי וכו' יר' שכל הפועל יש לו ידיעה בתחילת פעולתו שהוא יודע לאיזה תכלית הוא פועל כמ"ס רז"ל הוי זהיר במצוה קלה כבחמורה וכו' רגנו צדיקים בה' ידוע הוא כי יש אנשים הרבה שהם במדרגת הצומח והם הולכי אחרי התאוה ומהם נמשכו אחרי ההרגס והם הולכי אחרי החיונו אמר בעבורם אין המלך נושע ברב חיל שהו העושר יגבור לא יגלל ברב כח שהו התאוה והתענוג שקר הקוס לתשועה וזה הכבוד אמנם עיני ה' אל יראו שיתן להם ההשארות הנפשית וזהו להגלל ממות נפשם

ל'מנצח לעבדה לדוד נאם פשע וכו' כוננת המזמור לומר כוננת הרשע שאינו טוב וטענותיו א' שיהיה נכחי לעולם הבא והוא ונתן לזה ב' טענות והתחיל למנצח וכו' ידוע כי יש ד' מינים מעבדי יש עבדים כמו הפתאים והסבלים עובדי ס' לחכמים ולערומים ויש מין אחר שהם עובדים כמו החלשים אל הגבורים כי כיוון שהגבורים הם מגינים עליהם הנה ראוי שיעבדו ויש מין אחר שהם עובדים מאהבה כי הוא מכיר מעלת האדון וזהו עם ה' ונאלו ידו ז"ס דה' ענה למנצח לעבדה' נאום פשע לרשע על דרך המדרש שאמר אתה נתת לי הכינחון ואני תולה כך ואמר כי בדאי מי שיראה לדוד הולך להכות את הפלשתי וגם היותו הנלך במקלו כמו רועה הצאן והפלשתי מוויין הוא דבר ידוע שיחויקו אותו וקבלו גדול וז"ל נאום פשע אשר אמר זה הרשע נכנס כלבי ונתן לי להלך כנגדו כי הנה בין שאני רואה שהוא מחרף ומגדף את ה' חשבתו אותו כבהמה לפי שראיתי כי אין פחד אל"ם לנגד עיניו או יאמר מאמר פשע הוא בקרב לבי מה שאמר הרשע

שאין חסד אל'ים לנגד עיניו כיוה יורה שלא ירא מהש"י כי החליק וכי טען זה
 הרשע לשאינו עשוק בתורה ואומר דברי פי רוצה לומר זאת הטענה שהיא נותן
 הוא און ומרמה והוא שהוא אומר שחדל להטכיל להטוב רוצה לומר עשה זה שאם
 יעשוק בתורה יבא לידי מיתות וזאת הטענה הוא נותן באומרו שלטוב הוא עושה
 ואמר עתה און יחשוב וכו' רוצה לומר אחר שיטכב הוא חושב אותן ויתיזב על דרך
 לא טוב רוצה לומר הוא חושב שיהיה נכחי וקיים והוא חושב בטענות שאינם טובות
 כמו שיאמר למטה הטענות שהוא נותן ואמר רע לא ימאס כי כל עיקר הנדיק
 הוא שימאס ברע והוא פור מרע ועשה טוב ואמר עתה הטענות שעליהם הוא חושב
 שיהיה נכחי על דרך החסד והפלא והוא אומרו ה בהשמים חסדך רוצה לומר
 השמים מזר טבעם הויים ונפקדים אבל עתה עשיתה חסד עמהם ועל חסד הם
 עמדים וגם הארץ עשית חסד עמה שמה שכבדתה כל המים אל מקום אחד
 וזה כרי להושיע אדם וכמהמה וכ"ל אני שאני מורע אכרהם יצחק יעקב שהיה
 קיים ונכחי על גד החסד: מה יקר חסדך וכו' יר כמה היא גדולה הפלא שעשית
 עם המין האנושי כי בני אדם עם היותם גוש ועפר שזה כיון באומרו ככל כנפיך
 רוצה לומר ככל לבד היה להם לשיריון מדשן ביתך שהם המלאכים ושישיגו אותם
 אבל עתה לא עשית כן אלא ונחל עדניך תשקם וזה הוא ידוע כי האדם יכול
 ליקח שמחה הוא לבדו או עם אחר אבל עדין אינו אל הוא בעצמו וזו ישמחה
 במעשיו יקח שמחה אבל יערב עליו שיחי שאני כמו מהותית ואין הפהש ח"ב
 ראוי שאשמח בה' כי עמך מקור חיים וכו' יר כאשר לך הנפש שגיא מקור החיים
 כי הכל ימשך מן הנפש כר שבאורך נראה אור וראוי שתדע שב' אופנים יכול
 האדם לראות הא הוא שיראה שם דבר הוא שיראה צורתו בעיניו כי כן יהיה
 הנורה המצוינות כבת עיניו הב' הנה הוא שיראה צורת האדם במראה שהוא לא
 יראה הצורה הב' כמו שהוא האור בעין כי אין הפרש בינו לבין האור וזו באורך
 נראה אור שלא יהיה הפרש בין זה לזה משיך חסדיך ר"ל החסד שאמר למעלה
 משוך אותו למי שירע מהותך ית ולא במי הפושע כן יצדקת לישרי לב לאשר
 להם השכל ישר מואקים ברע אל תבואני רגל גאווה רוצה לומר אל תבואני לבכת
 הגאווה לומר שאינך משגיח כמו הפושע ויד ולא היכולת אשר יש לרשעים שהם
 מגלחים אל תמיד אותי מאמונתו כי הנה האמונה נעוה בלבי ולא האמונה
 המשובשת שם נפלו פועלי און וכו' רוצה לומר כי לא תהיה הנפילה מנה
 עצמם אלא שאחרים יפילו ולא יחזו גיהנם ואעפ"י כן לא וכלו קום כי האדם
 כאשר יפול מעצמו לא יקום במהרה שככה גופו נפל ולא יקום אלא מזר
 האחרים ואלו חף כשיזכרו מאחרים והיה להם יכולת לקום שכחם בתוך גופם לא
 יוכלו לקום כר מכאן שיותר שבר לאותם שיש להם רצון הש"י יותר מן הפליטות
 שהיו רוצים לדעת מהותו ית שכך אמר משוך חסדיך ליועדך כ"מ למעלה והנה
 רצה דה"ה לקיים המזמור הנפילת הרשעים כי אין שמחה גדולה לנדיקים אלא

כשנזכר הרשע וכמו שקיים במקום אחר יתמו חטאים מן הארץ וכו'
 מזמור לדוד להזכיר ה' אל בקנפך תוכחני וכו' כי חניך נחתו בי אין מתום
 בבשרי וכו' רונה למור היסורים הבאים לאדם אם יש לו
 ליקח ראיה מפני הרע בעצמו או מכפי החטא יותר מהרע בעצמו וחס אין מתום
 בבשרי מכפי זעמך שהזעם שהקפה זעם אינו אלא עם הבשר אבל הרב שהוא
 מזד החטא הוא מגיע אל העצם ולזה אין שלו בעצמי וכו' כי עונתי וכו' ידוע כי
 אין דבר למעלה מן הראש כשהאדם יש לו קדחת עולה עד הראש אבל עונתי
 עברו ראשי כמשא ככר יכבדו ממני והומו ממני הבאישו נמקו וכו' ידוע כי
 בשמחה היא יותר טוב הבאישו מלשון ביש רונה למור הם רעים כשהם נמוקים
 לפי שראים מהם טובים מבחון והם רעים מכפנים ואמר מפני אולתי שלא היה
 דואג אלא שהוא כפכת החטא יעיתי שחתי וכו' ידוע הוא שהאדם האברים
 שלו הם שנים בערך זה לזה ולזה אמר יעיתי כי כל אבריו רעים ואינם שנים בערך
 זה לזה שחתי וכו' ג' הפרשים יש בין האדם ובין הכח והם הא החיות וההרגש
 הכ גובה הקומה הג' פרצוף הפנים כנגד הא' אמר יעיתי שאין לי הרגש כלל לב
 אמר שחתי שאין לי קומה לג' אמר קודר התהלכתי שאין לי פרצוף לא טה לבח
 כי בסלי מלאונקלה וכו' רונה למור שהראגה הוא יותר עבוב למעין מן השמחה
 שהשמחה מוזיאה הכל מן הגוף אבל הראגה היא כפנים וקומה השכל ולזה כי
 בסלי מלאונקלה שזהו קולי מכפנים יפגותי וכו' כג' גדול הוא הכאב ששאגתי
 מנהמת לבי שחולי הבקלים הוא מזד הככר ה' נגדך כל תאותי אמר עב
 אין לי ראגה מזד הרע בעצמו אלא נגדך כל תאותי שהיה אצלך נקי מכל
 חטא ואמר מנו אחתני וכו' לבי בחרר עובדי כחיו וכו' אמר לבי מזד הראגה
 אינו עושה אלא הוכב לראות אם ימצא חטא ואמר עובדי כי הכחש שהוא עושה
 מזד הכריות אין לי ואור עיני וכו' רונה למור אין ג' לשאור עיני שאני צריך לעיין
 בהם אין אתי אבל גם העינים עצמם אין אתי אזה כי וריעי רונה למור הייתי
 צריך רפואה לאון הם עושים לרגל אבל קרובי לא עשו כל כך רע אלא מרחוק

עמדו זכו

למנצח לירדנותן אמרתי אשמרה דרכי ממנו כל שזמי הנה הנראה לי בזה
 הוא כי הנה קשה שהיה לו למור אשמרה לשיני אבל
 הכוונה כי ידוע כי בשארם ה' רונה כשיעשה דבר ה' שימשך ממנו טוב עב ומשך
 ממנו רע הנה אעפ' שימשך ממנו טוב ופקיד אותו כרי שלא ימשך ממנו הרע וחס
 באן אמרתי אשמרה דרכי יר' הנה אני יודע שאשמרה דרכי ממנו אם הייתי
 מדבר זה שאני רונה לדבר והוה כל שזמי אבל אמר כיון שמשך מזה הרע שימשך
 איזה איש הקושי ולא התירוף או אפי שימשך התירוף אפשר שיחזיק הוא בכבודו
 הקושי ולא אשמרה לפי מחקום בעוד כי הרשע לנגדי אבל כשנאלמתי ואני
 דומיה הנה חשתי מוטוב שיהיה נמשך ממנו רע וגם הכאב שיהיה לי כמה שלא

הייתי

פירוש תלים ממוהר"ט

הייתי מדבר בענין הזה דע גדול אֶלֶכְ נר' שרע גדול נמשך כמה שאני מדבר
 ביני גדול הכאב מאד ולכן דברתי כלשונכי ויבא מה שיבא ולא הודיעני ה' וכו'
 הנה לומר קודם הודיעני הקץ שלי מדת ימי מה היא כלומ' ידעתי שאיני כלום
 בעולם הזה וזה שכיון שיש להם מדה ולזה אני רוצה לידע מה חרל אני כי חרל
 ירמונו לעולם הבא אבל חרל ירמונו שהוא עולם הזה שהוא גבור מחלודה הנה
 עפחות כו' המטיף טעמו שאמר למעלה כמה שחיי העה"ז אינם כלום לפי שהאדם
 יכול למודד בטפחים לפי שהזמן הוא נמשך מתנועת הגלגל ח"כ נר' בראות
 האדם כמה פעמים חוזר הגלגל ידע כמה טפחו' הם ימינו ומולת כאין נגדך שאתה
 נמצא אמתו אף הכל וכו' אמר שיש לו קושיא והוא שרוצה שההכל של אדם
 שהם ד' יקודות שהם קיימים לעולם אם שהוא אמת שמשתיי' שמכשר חורים עבר
 ומעפר רוח אבל הם נכבים קלה אבל הנשמה איני יודע מה נכחיות לה לזה תירץ
 ואמר אך בכלם וכו' רוצה לומר בכלם אל"ם שהוא הנשמה יתהלך איש ויהיה קיים
 ונכחי ידעו כי ויתהלך כמו אהאל"ם שמלת ההליכה יורה הדבקות בש' שאלות
 ההכל ידעו כי אינו כלום כי הנה יצבור העפר אעפ"י שהעפר שהוא החומר אינו
 מכיר ויודע מי אכבש כש' הנשמה שהיא מכירה את בוראה שהש' ידעו שמוזר אותה
 וינצור אתה אל המקום אשר היית כבר ואר"ל שהש' קובר מתי' הוצה לומר שידע
 כל נשמה ונשמה היכן היא גנוזה ועמה מה קויתיה רוצה לומר כיון שהנשמה
 היא בידך ודבקה כך מה מעלה אני מקוה יותר מזה אמר תחלתי לך היא רוצה
 לומר להיות כיוצא כך ואזל משל למלך שהיה הולך ולא היה לו פת לאכול ובא לו
 אדם וכו' עיין שם כך הקב"ה נותן כל כך מעלה לנדיק עד שענושה אותו כיוצא בו
 למנצח מזמור לדוד אשרי משכיל וכו' בזה המזמור אמר כי האיש המשכיל
 אי אפשר לו שיווק כי השגחת הש' שופעת עליו כי
 ההשגחה היא פאר השכל והאיש המשכיל כאשר יחלה הנה השגחת הש' יגילהו
 ולא ירא מן הפגעים הטבעים הגדולים הרעים והוא הדל החולה המשכיל ויהיה
 משכיל תואר לחולה ואמר ביום רעה יר' היום הגבולי כי ינצל ממנו רוצה לומר מן
 החולי בשטי' וכדומה לו והוא ביום רעה ונתן הקב"ה וכל זה כי לזה האיש אינו שומר
 אותו הטבע כי אם הש' הוא השומר אותו והוא המחה אותו והוא ישמרהו ויחיהו
 ולזה מוכרח הוא שיהיה מאושר אמנם לפי שהוא המחיה אותו יקבענו על ערש
 דווי והוא ית' הפיך כל משכבו בחוליו כי הוא הרופא האמתי ולזה יקבענו ולזה
 התחיל להתפלל א' הש' ירפא נפשו שאז יהיה משכיל וימחול עונותיו ויהיה ראוי
 אל המחילה ואז הש' ירפא נפשו ואשר יאמרו בחוליו הרופאים שהוא חולי של
 סכנה יהיה כוב והוא חובי יאמר רע לי וכו' יר' שהם אומרים שיש לו חולי רע וכי
 הוא ביום פלוגי ימות והוא מתי ימות ואכזר שמו והנה זה הוא מקובץ בליבם ולא
 דברו לי וינא לחון ידבר רוצה לומר למסרתים שהם טונאים בחשכם היות רפואתי
 על דרך הרפ"ה כי חליו דבר בלי יועיל כי אי אפשר שיקום ממנו גם איש

שלומי

שלמי ואדם יודע אותי הגדיל עלי עקב והיה הולך אל הרופה לשאל לו משפטי
 ואתה החונני כו' אכפר הוא שאשים שלום בני לבין ענמי או יר' שאפרע להם וכו'
 ארע כי חפצת בי כי לא יריע אויבי עלי יר' כי הנה הרופא כאשר ימות החולה
 יריע וישמח באומרו כבר חני נכיא שאמרתי זה כי הנה בתומי אמרתי זאת
 הראיה מחוקניהו שאמ' הנכבול לו כן לביתך כימת אחת ולא תחיה ועב' שהיה
 מאמר הנכבול התפלל אל הטי' והועיל לו תפלתו כט' בשיאמר זה הרופה שיעל

ה' התפלה ויחזור דבר הרופא באמצעות התפלה

למנצח לבני קורח מומור אל'ם כאוויכו שמעבו וכו' תתנכו וכו' יר' או
 שיברחו וכו' ובגוים זנחנתו וכו' שילכזו וכו' תמכר
 עמך בלא הון וכו' או יר' בטעמך בלא הון וכו' שהם עניים אתה תמכרם ואמנם
 כאשר יהיו עשירים תקח הממון מהם ווהו ולא ריבית במחיריהם אם כן ביאר
 הצרות ואמר כי זהו עונש העבירות ואל' עונש האמונה לא הקפיקו הצרות והגלות
 לפי שהעונש הוא בבלתי כט' שהוא גהינם והראיה שאם טכחנו טס אלהינו
 הטי' לכו יחפור זאת אמנם לא נכוד אחר לבנו מהאמו' כי עלך הודגנו כל היום
 ואין גורך כזה כלל אלא הגלות אח' אמר ערה למה תישן' שלא יאמרו שאתה

גאה ואלו הם חלקי החומר כפי הרמב"ם

למנצח על שושנים וכו' רחש לבני וכו' כל מי שרצה לדבר לפני רבים צריך
 שיהיה לו שלמות כל הדברים א' שיהיה שלם בעיון ב'
 הוא שידבר בקצרה הג' הוא הענין בעצמו שיהיה הגון וראוי ד' שיהיה הוא מדבר
 אותו הדבר אמר המסדר כי הוא היה שלם בכל אלה אם לא אמר דחש לבני' לב'
 אמר דבר שלא היה צריך להאריך בדברים כי אם בדבר אל'ג' אמר טוב לר'
 אמר אומר חני עוד אמר שלטונו חרב חדה וז'ט' לשוני עט קיפר' או נאמר טבא
 להוריענו שהמעשה הוא האוסר האמתי ולא העיון ולז'ט' רחש לבני הוא דבר טוב
 אבל אמר חני שהמעשה הוא העקר וז'ט' מעשי למלך כו' דוגה לומר שהם מאירים
 להיות מלך על דרך דיוקים וט' טבים ועטרתיהם כראשם חגור חרבך על וכו'
 לפי שהמנהג הוא שמו שרצה להיות גבורה נקרא קאו' למירו צריך ליקח גבור' א'
 שיחגור לו חרב על ירכיבו לא כי אחר טכן הוא המנהג הודך והדרך הוא שבכל
 עת שתהיה הוא בנרה מוטל עליך לעזורך אמנם האמת הוא שההרר האמתי
 נלח רכב ושתורך נוראות ימינך ולא נורא הוא אותו הגבור אשר חרב החרב על
 זריכך או אמר כי לא יקרא גבור רק מי שיחבר החרב לחתוך את יצרו כי זו היא
 המלחמה האמתית ולא לחגור החרב להלחם עם אחרים כיון אינה גבורה וז'ט'
 הודך והדרך כי ההוד טל האמת ה' אל' לנצח לאחדים וההוד טלך הוא לנצח עצנך
 על דרך אוהב גבור' או יר' כי אעפ' שאמר הכתוב אל' יתהלל חגור כמפתח חני
 מוכטיחך כי כחגור החרב על ירך בלבד הוא הודך והדרך חניך שמונים וכו' יר'
 אותם טהם אויבך בלב וזהם מראים עצמם טהם אוהבך שיפלו תחתך וז'ט' יפלו

למנצח לבני קורח כל העמים תקעו כף וכו' עד זמרו אל"ם ידוע הוא בערך
הוא אדם גדול או בשביל שהוא ארוכו שקנהו או כדי שיטב לו לכ"כ שיעבדו
לאלהים שיש לו כל הג' קיבות כנגד הא' אמר הריעו לאל"ם וכו' כיה' עלין נורא
וכו' שיש לו מעלה כנגד הב' אמר ה' מלך גדול על כל הארץ א"כ הכל עבדו כנגד
הג' אמר ידבר עמוס תחתנו וכו' יבחר לנו וכו' ולפי שהאנשים אינם זהירים אלא
בשביל המועיל ולא בשביל הב' הראשון לפי כאלהוהי' שיעבדוהו בשביל הראשון
ויהיה בוונתם אהבה שלמה ויראה ולא מצד שכר טוב וז' זמרו אל"ם ומרו עליה
אל"ם יר' נכתקה מידת הדין בתרועה לשון תרועם רוצה לומר שכירת הלב כמו
לב נשכר ונלכס אל"ם לא תבוהי' ה' בקול שופר וכו' וכו' מידת הרחמים בקול
תפלה יפה לשון ספיר ה' או יר' פירש המזמור כיה' ית' יתואחב' דרכים הא'
עלין הב' נורא הג' גדול והכוונה כשראו השכינה ובמורא גדול זה גלוי שכינה רוצה
לומר שכיון שהראו הב' האל שכינתו זהו כיה' עלין נורא מלך גדול על כל הארץ
הראיה היותו עלין כיה' הוא ידבר עמים תחתנו לעשות באופן שיהיה אהבנו
למעלה ולכן גם כן נוכח לנו ראו וזהו כשיבחר לנו את כאלתינו כי גם הוא
גלוי בעצם כי גם היה משה מתאוה ליכנס כמו שבאר עלה אלהים בתרועה הוא
כי לא היה עומד הענין נוסע עד שיאמר משה קומה ה' והיו תוקעים בחצוצרות
לזה אמר עלה אל"ם בתרועה מלך אל"ם על גוים וכו' יר' כי אף כי מלך אל"ם על
גוים והמלכה הוא תאר הגאולה עכו' אמר אל"ם ישב על כסא קדשו שהוא ארץ
למנצח לבני קורח מזמור אמר שאעפ"י שיש דורשים שאינם מדברי עצמותיים
ועכו' במתיקת לשונם עמים שיחשבו השומעים
שהם עצמותיים אמר שהוא אינו עושה כן אדרבה שפיו ידבר חרמות אבל הגות
לבי תבונו שהוא המחשבה שאינה יוצאה משפה ולחן שהוא יותר מחכמה אטה
למשל אומי וכו' לפי שיש אנשים שאינם רוצים לשמוע אלא לדבר לעולם אמר שהוא
אינו כן שאטה למשל מטה אזכור לשמוע ואפתח בכבוד חרתי לפתוח הלב
למה אירא אמה כי סברת הפילוסופים שאומרים העולם כמנהגו נהג ולא כפי
ההשגחה השאית ואומר למה אירא בימי רע ימי הזקנה שהעון יקובכני ולא יהיה
להם לחם לאכול ולזה אני משתדל בשביל העושר וכשיבואו ימי הזקנה יהיה לו
עושר הבוטחים על חלים וכו' אח לא פרה וכו' עם העושר א"כ הוא בהכרח שאינו
עושר כיון שאינו קיים ויקר פדיון נפשם וכו' יאמר למי שחורר להשיג העושר ואינו
חושש להשיג לו צרת נפשו לפי שהוא חושב שיחיה לנצח ולא ימות ולזה אינו רוצה
בשכירתים השחת לאחרים כדי שלא יתפעל כשכורתים השחת לאחרים או שהוא
מאמ' המשורר שהם עדים כיון שחושבי' שלא ימותו וכי אינו רואה שכמו שכורתים
השחת לאחרים כן יצרתו לג' ארכם בתימו וכו' זה דרכם וכו' יר' שאחר הסברא

הנוכרת

על

תזכר ים כבדא אחרת שהיא נכסדת והיא שאומרת שהאומר הוא לאכול ולשתות
והנבבניהם יגדו קלה או יאמר שיש אחרים שאומרים בפיהם הש' יזכני להע'ה

ואינם עושים מעשה כלל:
לבנעה על יוצת אלם וכו' חונני וכו' כי שאפני אלני וכו' זה המזמור יקרוהו הש'
על אכיש מלך גת כשלקח אותו לקלחם עם ישראל כי
או היה דה'שה רוחה עמו כנזה גדולה לפי שאין לו חלוקה לקלחם בו כי אם ישלח
ידובעם האין לוד עגיל מזה ואם יעשג הפך כמו בן וזה כאשר יכל מזה הנזה
יבמה שאמר למלך וזה חונני חלה'ם הנכח אנכי מתפלל לפניך שחילמי מואת
הנזה כי זה האמני שאפני מלשון שאפה רוח טה א מאות אותי וזהו חונני וזהו חונני
שכל יום לוחם שהוא שאלו ילחנני והיה ראוי שיהיה לי שמחה שכבר מצאתי מי
שאהבני ויחנני במלכות עם כב זה אני מתפלל ומתחנן לפניך שתינילני שמי שגח
ידובעמי הונקו שאפני וזהו חונני הנכח חונני כל היום מתאווים שיהיו לי
לוחמים רבים במרום אבל אני אין לי צער בלום בזה לפי שיום איראיה בתמיה
וכי מהיום והכובבי אירא הנני אני חליך אכטת ואחתה מושל עליהם ח' ח' ח' ח'
מהם' או יאמר שדורי על אהבינו והיה מלשון הבטח לטובה יר אותם שהם אהבים
שהם קרני פלשתים אשר כבר היה להם אהבה גדולה עמי הנני הם מאוים אותי
אל שאתה בחדרתם והם אומרי כי אעפ' שהיו רבים לחמי עמוהם בהיותם גלויים
הם במרום ובמזרות השלעים ואין הם יראים מכל הלוחמים שבועלים יום אירא
וכו' אין ממתיק לעת הנזה לעשות תשובה ומעשים טובים אל שתנילני טא היום
שיש לי ליראה מהם ככר אני חליך אכטת שכבר עשיתי מעשים טובים שלא
אירא מהם כי בן ראוי לעשות לכל ירא שמים להקדי' רפואה למבת לא בשא' בצר
פקדונך אלל כמו שרחמי מעושק כי לא תיראני יד קננים שובאיום הנזה שהנא יום
היראה והיא המחיתה שלא תקרב אליך או רחמי מונה באופן שכאשר יבוא
הנזה לא תירא מונה יגורו יצטוויר' שיהיו נעמנים ולא יהיו יצאי למלחמה לכי
שהם חטאים לפני המקום ויפלו ביד פלשתים ואל תואץ אני מתפלל עליהם
בין שהם טובאים והם מבקשים שתכשני לקחת לזא אדרבא שהיא הטענה אל
שתתפלל עליהם שהם חושבים שעושים לי רע והם עושים לי

טוב כמה שהם מקיים לקחת נפשי בזה הנזה הם אומרים עלי כי
הנזה הש' רוצה רשעתם והוא ית' רוצה שאין בי חטא לשונא
אותי וכו' הנזה הש' עיני עלי לשומרני וזהו אני
מתפלל עליהם ואומר על און פלט למן
ובאף אותם העמים אשר הם באים
להלחם הירדיומו ואל יפלו
ישראל בידם
תוס' ל'כ'

אברך את האשר יעצמי אף לילות יקרובי כליותי הלא הם יורומי ולבקרבי יקרובי
 ולרגעם יזכירומי ולשחרים יעירומי ויאמרו לי עד מתי ענל תסכס
 קום קרא אל אלהיך עד מתי מאנת ואם לא עכשיו אימתי הסמר לך ושמוך נפסך
 בטום תלקח מעמך תמול בואך ומחר נסעך ורוח ה' תשאך עד אשר תדעבי נפרי
 אתה וגם גולה אתה למקומך טוב יום אחד לפני מיתתך כי כפסע ביך וכין
 המות ימך חלמו' שקר וחייך בענן בקר בהחריכו תחקע ובהעלותו תסע ויש אשר
 יהיה הענן ימים מהפר או יומם ולילה ונעלה הענן ונקעת התקושש והתאושש
 והכלם והתכושש עד אנה בעור יומם תמשש ובאפלה תגשש עני כמה ימי חייך כי
 תכלם בהבל ותכלם בתוהו והנה חייך כל יום הולכי ודלים עד המדרגה התחתון'
 ומאוייך הולכים ומתגברים עד המדרגה העליונה עורה והקינה ורונה והאינה
 והשפלה הגבה והגבוה השפיל פנה בכל מעשיך שעשו ידיך ובעמל שעמלת תחת
 השמש וגם אתה ידעת כי אין טוב בם זה ארכעים שנה ה' אלהיך עמך ואתה
 הלכת אחרי ההבל ותהבל נוטר כרמים כרמך לא נטר עיני ה' המה משוטטות
 לראות הפרחה הגפן פתח הקמדר הנצו הרמונים והנה עלה כולו קמשוכים וקנת
 ושכת ושוכבת ולא שכת בית האמת הרסת ובית און ועמל הרחבת בנינו ישכת
 וכחיקו שכת זה ארכעי שנה ה' אלהיך עמך לא חקרת דבר לא בנדקך וביושר
 לבבך גם שיכה ודקה בך ואתה אחרי ישרירות לבך הילדות והשחרות עברו רק
 הבמות לא סרו הטביעך ותבעט השקך ותשכר ותאכל ותשבע ותותר גדלת און
 ועשית תרך ובתי מרות וסדה ושדות ולחס ובשר ומוג אל יחקר ותרבץ ככשב על
 עשב לרבירי אהבים לרמי ענפים ושירי עגבים ומחה נלחת ומזה נפחת ואתה
 על בור שחת והנושה בא לקחה ואתה מתעסק בגלולי עזביך כסף וזהב הכלי
 תכל לבבך ואל מסכיתם סבכוך פתי מדוע גככוך אחר אשר התעדרת וראשך
 דשנת מפוי עץ הגן אשר לא שתלתו לא עמלת בו ולא גדלתו התגברת והתמכרת
 ועברת ולא זכרת האמריך ותמירנו השידך ותפגדנו ואותי השלכת כי מלכת על
 כן לא הארכת העל אלה יתאפק ה' הריצות פעמיך אחרי זומיך זה אומר בכה
 וזה אומר בכה נשים משלו בך אין כהה לשכרך גככוך ההוות ותקפוך התאות
 ואתה תבקש גדולות א תבקש היש לך פה להשיב או מצח להיפיר ראש תשא עיניך
 לשמים ולבך בין תבור וכיריש לתפלתך אין יתרון אך דבר שפתים לשון רפה ותפלה
 לא וכה כלסונך תפלה וכלבך חפלה בגרוך תהלה ובקרבך תהלה עושה מלאכת
 ה' רמיה הסר מעליו המן שיריך הגמוב רנוח והלון שחוח וכמה ירבה אלהיך
 לקלוח הסר וזנויך והשלך נא פיך ואל תאמר נער אנכי תנה לה' אלהיך כבוד טום
 ינום לחיך וייבש כחך ותקצר רוחך ויספל משחך ויאכד נצחך ויכבד טרחך ותהיה
 על נפסך למשא כאכזן מעמסה ובשרך ימם וחלבך יווב ואפס עזור ואפס עווב
 הלנזה תרדוף ילדותיך ותלך אחרי בחורותיך ועתה הלך כנכסף נספתה
 אל שעשועיך למה הקלות רועיך והשחיתת אל רעיך והאחיס כפיכותיך פחים

והרעים רעים בדעתם ישמחוך כי שבתוך ותשמח כי ישחקו אליך ויקצוף השמים
על קולך השתומם והתכוון והתחמץ והשתכן והכנה והכזין כי סרבים וקלונים
אתך ואל עקרבים אתה יושב מושב לנים חמדת וברך חטאים עמדת כי קנאת
בהוללים כי גם פעמים רבות ידעת כי הכיפות לך לניצרים ולא ליוצר כטלת
דגון היוצר מפני דגון היצר ועתה על מי בטחת כי מודת בו הלוא תירא מיום
זרה מפקד פתאום מיום מרא מסואת רשעים משפטיו הרעים מגורת מלכיות
מומיני פירענות ממקרה ופגע מכל גגע כי יעצור סמים כי יגרע נטפי מים אל מי
תשא עיניך כי תחלה בחלותיך בקדוה נפטר לשחת וחייתך לזמתים בבואך ים
בלכתך מדבר רעב כי יהיה וכל מויני משקת כי יבהלך בלהות כי יאחזוך ימי
עוני הלוא אז יכצע לבבך הערל ותאמר קומה והושיעני הלוא תכלס מנח אשה
זונה היה לך בכקשך תקיה ועקב הימן הגרן או מן היקב והוא רחם יכפר עון
כזרה קראת ויחלגך ועקת אליו ויפילך בהביטך ימין ואין מכיר ושמאל ואין מניל
ותשוב בכל מאורך ותכון ככל לבבך ותאמר חטאתי וישר העויתי אך הפעם אם
אין פעלתי לא אוסיף וכי היתה הרוחה הכבדת את לבך ותלכס כתנתך אחרי
פסטתה וטנפתה רגליך אחרי רחצת אללי לך בן אדם הכוז יהיה ענד לרבו אם
כהתל באנוש תהלמו בו האמר אמרת כי הסתתרת הנה הוא אלהי כל בשר
הממנו יפלא כל דבר הנטוע אוון הלוא ישמע אם יוצר עין הלוא יביט אוי לך אדם
אכדת בן אנוש כי תקנא בחטאים ותשיב אל אל רוחך ותציא מפיו מלך ובעת
בעסקך טחת עישיך בעקת והתקנפת את מי חרפת וגדחת הלוא אכלת מפרי
ידיך למה קרעת בגדיך האותו הכעסת למען בשת פניך וכלת בייסור וקהושיך
ותשא מרום עיניך ותאמ מדוע קראוני לא כל זה ראו עיניך ואל מייכו רעיוניך וכוה
וכזה שמעו אוניך מתוכחות ראשונך ולא יודע עול כושת מה זה רוחך כרה וענתך
ככערה קרבה עתך ורוח רעה מכעתך הפך ידך וחזק מתניך כי עשה תעשה וגם
יכול תוכל ידיך לא אקורות ורגליך לא עצירות ועיניך לא עירות ואוניך לא כגורות
חזק ותחזק קנס צא מן ההפכה והיתה לך נפשו וישוב בשרך לך וטהר עד מתי
רעיוניך פוקחים על שתי הפעופים נרפים הם נרפים הקב יצרך אחורנית והלך
קדורנית גער בטון והרחיקהו ואל תנקו וידעת את אשר תעשה לו כי לפנותך
בא עומד על ימיך לשטן בקרבך הוא יושב ורעות עליך חושב חזיו כגבור
משכיל לא תשוב ריקס אתה תקרום והוא יבדום עד יפשיטך עירום עובה הומן
ומערתויו ואל תתאו למטעמותיו כי מות בקיר ומרה תהיה באחרונה תן לבך
לראשיתך דע מה תעשה לאחריתך עשה ואל תתאחר ואל תתהלל ביום מחר
כי לא תדע מה ילד יום ומי יגיד לך כמה ימי שני חייך ש ב ים אחד לפני מיתתך
כי מת אתה ולא תחיה ומה ה' שואל מעמך כי אם לשנותו נדרך תמיד כי מומיך
בל תמוטעורה ועוררה את האהבה עד שתחפץ שים נא אמריו כחותם על לבך
ותהיה בעיניו כמנצח שלום והדרך הטובה אתה היא לררשיה ברה היא
למקסיה

תוכחה ל הר"ן עזרא ז"ל

למבקשה כל מבקשה לא ייעפו והנביא דבר אליך הלא תעשה על משכבך
כלילות בקשה ובמורשו הלכ תדרשהו ואם לא תביע ידך אל האמת אל תאמר
ינעתי ולא מנאתי כי הוא כמנא לכל דרשו ונדרשו לשואלמו וקרוכ לכל קוראיו
באמת כי אם ענותך היו מבדילים לכן טוב כנפטר ועצור בהתקן
ובהמוקבותיך ואל תרכיב עדיפסם האלהים את עיניך

ויגלה את אוניך ויטהר רעיוניך כי עתה יעור
עליך וגלם גות זרקך ונתא פניך

ממם ובנחת כי יס

תקוה תס
כילא

[The following text is extremely faint and largely illegible due to fading and bleed-through from the reverse side of the page. It appears to be a continuation of the text or a separate section.]